

Stran 4

Doc. dr. Jože Bavcon:
"O naravi se nikoli ne naučiš vsega. Narava je večni laboratorij. Večno moraš hodit tja."

Stran 6

Krajevna skupnost Straža

Po ljudskem izročilu naj bi ime vasi izhajalo iz časa turških vpadov. S kurjenjem kresov na hribu, kjer stoji vaška cerkev sv. Pavla, naj bi pred stoletji opozarjali na prihajajočo nevarnost – stražili.

Stran 8

Godba gre v veselje

Ta konec tedna ne zamudite edinstvenega koncerta Društva godbenikov Cerkno, ki bo ob lepem vremenu potekal v 'najlepši dvorani na Cerkljanskem'.

CERKLJANSKE NOVICE

ČASOPIS OBČINE CERKNO ■ LETNIK 3 ■ ŠT. 8 ■ JUNIJ 2016 ■ www.cerkno.si

Odločitev je padla nemudoma: Maraton Franja!

Helena Pregelj Tušar

To nedeljo se bo skozi Cerkno proti Kladju ponovno vila reka kolesark in kolesarjev na največjem rekreativnem kolesarskem dogodku v Sloveniji - 35. Maratonu Franja BTC City. Ideja za ime maratona se je rodila prav v Cerknem, ob počitku kolesarjev in pogledu na tablo znamenite bolnice.

Foto: Bojan Tavčar

Sedemsto kolesarjev se je s 156-kilometrsko progo Maratona Franja prvič spopadlo 22. julija 1982 pod taktirko **Zvoneta Zanoškarja** in na pobudo **Toneta Fornezzija-Tofa**, ki je za bralce Cerkljanskih novic obujal spomine na začetke maratona (stran 15). Maraton je svoje ime dobil leta 1979, ko je ekipa Roga prvič prevozila traso. Ob počitku v Cerknem in pogledu na tablo 'Bolnica Franja' se je Tofu

utrnila ideja: Maraton Franja! Pet let kasneje je legendarna zdravnica **dr. Franja Bojč-Bidovec** na startu v Tacnu osebno pozdravila udeležence maratona z besedami: "Vem, da vam ne bo lahko, verjemite, tudi nam ni bilo!" Zadnja leta originalno in krajšo, družinsko traso uspešno premaga preko 2000 kolesarjev. Maraton letos postavlja nov mejnik, saj je

postal uradni kandidat za včlanitev v serijo najboljših kolesarskih maratonov na svetu pod okriljem Mednarodne kolesarske zveze UCI-Golden bike.

Maratonkam in maratoncem želimo srečno vožnjo, gledalcem pa veliko užitkov ob spremljanju kolesarskega praznika! ■

Stran 8

Kmalu s srebrnim leskom

Vokalna skupina Lira pod umetniškim vodstvom Vojke Svetičič in Neže Erznožnik, ki združuje osem deklet iz Cerknega in okolice, se približuje srebrnemu jubileju delovanja. Začetki Lire segajo v v leto 1992, ko so dekleta še kot osnovnošolke začela s prepevanjem ljudskih in umetnih pesmi.

Stran 10

Najboljše glasilo in zbornik

Osnovna šola Cerkno je v letošnjem letu prejela priznanje za najboljši tematski zbornik in najboljše šolsko glasilo.

Stran 12

Turistična kmetija Želinc

"Gostom je zelo všeč, če se zvečer usedemo skupaj z njimi za mizo in pogovarjamo o čisto vsakdanjih stvareh," pravi **Jernej Brus** iz turistične kmetije Želinc, ki pri svojem delu najbolj uživa takrat, ko se med gosti in gostitelji razvije pravo družinsko vzdušje.

Stran 13

Zelena Keltika

Občina Cerkno se je skupaj z občinami Ajdovščina, Bovec, Idrija, Medvode, Kobarid in Tolmin vključila v projekt Zelena Keltika, v okviru katerega bo ob regionalni cesti med Idrijo in Bovcem postavljenih deset polnilnih postaj za električne avtomobile. Eno do njih bo kmalu dobilo tudi Cerkno.

Stran 14

Dan zdravja

Zdravstveni dom Idrija je prireditev Dan zdravja, ki je namenjena promociji zdravja in spodbujanju zdravega življenjskega sloga vseh generacij, letos prvič organiziral v Cerknem.

SOUSTVARJALCI

Saša Cvek, dipl. fizioterapevtka

Na strani 14 svetuje, kako ohraniti zdravo hrbtenico in se kljub dolgotrajnemu sedenju izogniti težavam in bolečinam.

Karmen Strel, avtorica

Novinarka in voditeljica na Primorskem valu, občasno in po potrebi tudi sarkastično strupena jezičnica in kulturnica.

Maja F. Trpin, poslovna sekretarka

Za Cerkljanske novice redno piše o dogodkih v Zdravstvenem domu Idrija. Tokrat na strani 14 predstavlja Dan zdravja, ki je letos prvič potekal v Cerknem.

CERKLJANSKE NOVICE
Izdajatelj: Občina Cerkno, Bevkova ulica 9,
5282 Cerkno
T: 05 37 34 640
E: cerkljanske.novice@gmail.com
www.cerkno.si
Odgovorna oseba: Jurij Kavčič, župan
Občine Cerkno
Uredniška zasnova: Helena Pregelj Tušar
Grafično oblikovanje: Bojan Tavčar
Tisk: GR Grafika d.o.o.
Naklada: 1.850 izvodov
Časopis je brezplačen.

Spoštovane občanke, spoštovani občani,

Občinski svet Občine Cerkno je na aprilski seji potrdil letošnji proračun Občine Cerkno. Proračun odraža situacijo v državi, ki se v tem trenutku sooča s pomanjkanjem razpisov za pridobivanje državnih sredstev, vendar bomo v letošnjem letu kljub temu nadaljevali s pomembnimi investicijami. Upamo tudi, da se bomo lahko čim prej prijaviili še na nove razpise za pridobivanje sredstev za sanacijo škode po naravnih nesrečah ter razpise za energetske sanacije stavb. Nadejamo se uspeha pri pridobivanju sredstev za energetsko sanacijo osnovnošolskega objekta ter drugih večjih objektov v občini. Pričakujemo, da bomo z nepovratnimi sredstvi in sredstvi javno-zasebnega partnerstva ter Občine tako pridobili potrebnih 750.000€. Načrtujemo, da bomo letos s projektno nalogo prišli do dokončne rešitve znotraj šolskega kompleksa.

V letošnjem letu načrtujemo nadaljnje sanacije cest in mostov. Med večjimi projekti sta sanacija mostu v osrčju Cerknega, pri Zdravstvenem domu, ter ceste na relaciji Otalež-Gorenje Jazne, za kar bomo koristili nepovratna sredstva iz 23. člena Zakona o financiranju občin ter dodaten ugoden kredit, ki ga podeljuje Ministrstvo za finance.

Načrtujemo uresničitev razvojnih projektov s področja dopolnilnih dejavnosti in kmetijstva ter povečanje vlaganj v sektorju pitnih voda. V letošnjem letu bo Občina Cerkno preko 200.000€ investirala v ureditev in obnovo vodovodov ter montažo ustreznih dezinfekcijskih naprav.

V tokratni številki Cerkljanskih novic vas vabimo k sooblikovanju razvojne strategije Občine Cerkno, v kateri bomo načrtali smernice razvoja za naslednje desetletje. Predstavljamo tudi projekt GRETA, s katerim ocenjujemo potencialne plitve geotermalne energije, aktualne razpise ter mnoge druge vsebine s področja kulture, športa, turizma in življenjskega utripa v našem okolju.

Želim vam prijetno branje!

Jurij Kavčič,

župan Občine Cerkno

Razvojna strategija Občine Cerkno

Kakšno občino želimo zase in za svoje otroke?

Občinska uprava

Tako v življenju kot tudi v poslovnem svetu si zadajamo cilje, ki jih uresničujemo – nekatere hitro, druge na daljši rok. Vsak izmed nas ima pred seboj vizijo, željo in voljo, da te svoje cilje uresničuje.

Prav tako je tudi pri načrtovanju ciljev, ki jih želimo doseči v naši občini. Poznamo izzive, ki so pred nami, predvidevamo kakšne vire potrebujemo in predpostavljamo pogoje delovanja občine v prihodnje. Vse to pa zdaj želimo združiti in povezati v dokument, ki ga bomo soustvarjali vsi, ki si želimo aktivno sodelovati v razvoju in si prizadevamo za izboljšanje pogojev za delo in bivanje v naši občini. Čeprav smo se priprave dokumenta lotili v obdobju, ko so pogoji poslovanja in dela težki, tako za podjetja kot za občine, gledamo naprej z optimizmom. Verjamemo, da bomo s skupnimi močmi in željo po sodelovanju izpostavili ključne cilje, v katere bomo usmerjali naše napore in sredstva.

Okolje, v katerem živimo, nam ponuja tako izjemne naravne lepote kot tudi kulturno dediščino, ponuja nam priložnosti, ki smo jih prebivalci cerkljanskih hribov znali izkoristiti. Toda v prihodnje si želimo, da se še bolj povežemo in poiščemo nove priložnosti, vire in izkoristimo znanja, ki jih imamo.

Za dolgotrajni razvoj in kvaliteto bivanja v občini je najbolj pomembna usklajenost gospodarskih in negospodarskih

dejavnikov. Dolgoročni razvoj, ki ga bomo načrtali, mora biti kar najbolj po meri občanov. Hkrati pa moramo v strategiji razvoja upoštevati trenutne evropske razvojne smernice, saj bo le to omogočalo uspešno črpanje evropskih sredstev in izvedbo zastavljenih ciljev.

V prihodnjih mesecih vas bomo povabili k sodelovanju pri pripravi strategije – predvsem želimo ugotoviti, kako ste zadovoljni s kakovostjo življenja v občini oz. katere prednosti in slabosti prepoznate v okolju, kjer živite, in kakšno prihodnost si želite. Delo bo potekalo preko izpolnjevanja anket, možno bo podajanje pripomb, predvideni so tudi skupni sestanki.

Želimo si, da skupaj poiščemo poti za naprej in se zavežemo prihodnjim rodovom, da bomo šli naproti ciljem, ki si jih bomo zastavili. Sedaj je pravi čas, da si odgovorimo na vprašanje: Kakšno občino si želimo zase in za svoje otroke? ■

Projekt GRETA

Ocena potenciala plitve geotermalne energije

Simona Pestotnik, Geološki zavod Slovenije

Celotne Alpe obišče 120 milijonov turistov na leto. Turizem zato predstavlja najpomembnejšo industrijo v Alpah in je hkrati glavno gonilo za urbanizacijo. Turizem spodbuja in pospešuje modernizacijo alpskih naselij in v povezavi s tem narekuje nenehno prilagajanje lokalne infrastrukture. S tem so mišljene ceste in železnice, kot tudi drugi konstrukcijski elementi, tipični za gorske regije, npr. predori in gondole.

Dejstvo je, da je razvoj turizma v privlačnih regijah lahko uspešen le v primerih, ko so pokrajinske lepote območja vzdrževane in so okoljska bremena tolikšna, da je posredni in neposredni odtis turizma čim manjši. Turisti priznavajo okolju prijazne strategije in okolju prijazne oznake. Tudi upravljavci si zelo prizadevajo za bolj okolju prijazen in trajnostni alpski turizem. Razlog za to je v večji ozaveščenosti javnosti o okoljskih vprašanjih, pa tudi v tem, da so podnebne spremembe, ki nastajajo z višanjem temperature, najbolj prizadele predvsem alpske regije in njeno turistično industrijo. Alpska regija se mora soočiti z naraščajočo rabo energije, predvsem za ogrevanje (večinoma v bivalnem in turističnem sektorju), hkrati pa z znižanjem izpustov ogljikovega dioksida. Rešitve z obnovljivimi viri energije so v zadnjem času že precej obravnavane, pri čemer pa priložnost za koriščenje plitve geotermalne energije vsekakor še ni bila ustrezno poudarjena.

Namen projekta GRETA (Plitvi geotermalni viri na območju alpskega prostora) je ponazoriti potencial plitve geotermalne energije v alpskem prostoru in pospešiti njeno vpetost v bodoče energetske načrte.

Na pilotnem območju občine Cerkno bomo preučili prostorsko porazdelitev potenciala plitve geotermalne energije. Poiskali in

prenesli bomo dobre prakse tudi iz drugih alpskih držav. Pripravili bomo podlage za dolgoročno in podrobno prostorsko in energetsko načrtovanje občine. S terenskim kartiranjem bomo izdelali geotermične karte potenciala plitve geotermalne energije, ki bodo uporabne za izbor vira energije pri javnih in zasebnih obnovah, novih gradnjah, storitvenih dejavnostih, v turizmu, kmetijstvu in drugih dejavnostih.

Poleg tega bomo pripravili navodila za olajšave administrativnih postopkov in tudi za pomoč pri izboru ustrezne tehnologije, ki jih je pri izkoriščanju plitve geotermalne energije veliko in v veliko možnih kombinacijah (v našem primeru predvsem z biomaso). S prenosom tega znanja na občinsko raven se bodo odprle tudi boljše možnosti posameznikom.

Plitvo geotermalno energijo največkrat izkoriščamo iz globine med 1,5 in 150 m. Zemljino toploto prenesemo z njene naravne temperature (okoli 10 do 15 °C) na temperaturo, ki jo potrebujemo za ogrevanje ali hlajenje prostorov ter tople sanitarne vode. Še posebej so zanimivi objekti, ki potrebujejo nižje temperature ogrevanja (dvorane, delavnice, skladišča), odtaljevanje površin, še posebej pa objekti, ki potrebujejo hlajenje, ali ki imajo viške toplote, ki se jih lahko uskladišči v tla in potem izkorišča sezonsko.

Projekt GRETA izvaja konzorcij 12 partnerjev iz Nemčije, Avstrije, Francije, Italije, Švice in Slovenije. Sofinancira ga Evropska komisija v okviru programa Interreg Alpine Space, v obdobju 2015-2018. Cilji bodo doseženi s tesnim sodelovanjem in stalnimi povratnimi informacijami naših opazovalcev in deležnikov. Veseli bomo, če nam boste sporočili svoje želje in projekte, v katere bi lahko vključili plitvo geotermalno energijo. ■

INTESI - Celostnim strategijam za zagotavljanje storitev splošnega pomena naproti

Naja Marot

Območje Idrijsko-Cerkljanskega je od decembra 2015 kot testno območje vključeno v projekt INTESI. Gre za projekt v okviru transnacionalnega programa teritorialnega sodelovanja Območje Alp, ki omogoča sodelovanje alpskih regij pri reševanju skupnih problemov, kot so na primer demografske spremembe, dostopnost ter varovanje naravne in kulturne dediščine.

Foto: Bojan Tavčar

Projekt INTESI, v katerega je vključenih deset partnerjev iz Avstrije, Francije, Italije, Švice in Slovenije, je namenjen pregledu, pripravi in prenovi celostnih prostorskih strategij za zagotavljanje storitev splošnega pomena, kot so izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo in javni transport.

V triletnem obdobju od decembra 2015 do novembra 2018 bo slovenski partner v projektu – Oddelek za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani – na območju izvedel različne aktivnosti, kot so na primer analiza zadovoljstva glede oskrbe s splošnimi storitvami, dve pilotni aktivnosti; ena bo namenjena izboljšanju storitev za oskrbo starejših in ena oskrbi z osnovnimi dobrinami (trgovine z živili, pošta, banka...). Iz regije so v projekt kot opazovalci vključeni Razvojni svet goriške regije, Občina Idrija, Občina Cerklno, Varstveno-delovni center Vrhnika - Idrija, Center za socialno delo Idrija, z nacionalne ravni pa Ministrstvo za okolje in prostor – Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, saj bodo izsledki projekta vključeni tudi v pripravo prenovljene Strategije prostorskega razvoja Slovenije.

Projektne partnerji, kot so italijanska regija Lombardija, avstrijska dežela Tirolska, švicarski center za gorske regije SAB, bodo območje obiskali v času od 28. junija do 1. julija. V tem času bo v Idriji potekala delavnica z lokalnimi deležniki z namenom predstavitve projekta in ocene stanja storitve splošnega pomena na območju Idrijsko-Cerkljanskega, v Cerklnem pa sestanek projektne partnerjev, na katerem si bodo ogledali tudi Partizansko bolnišnico Franja in Dom upokojencev Idrija. ■

Pismo gasilcev

Mi, gasilci, in naše delo

Spoštovane občanke in občani ter vsi gasilci in gasilke Gasilske zveze Cerklno,

gasilska zavest in čast, da sem gasilec, mi ne dovoljujeta, da se ne bi odzval na objave v medijih ob sprejemanju občinskega proračuna. Za lažjo predstavo, na kratko nekaj besed o tem, kakšen je naš prispevek k varnejšemu in boljšemu življenju v naši skupnosti.

Pri najmlajših smo imeli aprila na tekmovanju v gasilski orientaciji v Šebreljah 46 ekip, kar je 138 nadobudnih mladih gasilcev, ki jih je spremljalo preko 30 mentorjev, da vseh organizatorjev, sodnikov, do vseh, ki smo skrbeli, da je tekmovanje potekalo brezhibno, sploh ne omenjam. Na koncu smo bili vsi zmagovalci. Gotovo vam je že kdaj sin morda hči ali pa sosedov fant rekel: »Ne to kurit, de nauš ki zakuru«. Glejte, to je preventiva, ki jo poizkušamo razložiti vsem, ki jim je kaj mar zase in okolico, najbolj pa mladim.

Prostovoljna gasilska društva delujejo po najboljših močeh, tako na področju preventive kot operative, včasih pa na intervencijah tudi presegajo svoje sposobnosti. Vse prostovoljno delo v našem prostem času z mladimi, pripravniki in operativci je za dobro vseh za našo in vašo varnost. Zato ste v naših vrstah dobrodošli vsi, ki tako razmišljate.

Javnomnenjske raziskave potrjujejo, da smo gasilci vredni zaupanja. Presodite sami ali smo tudi gasilci in gasilke Gasilske zveze Cerklno na tej strani. Verjamem, da imate odprte oči in spremljate naše delo. Želim si, da bi si tudi večina občinskega sveta pravilno razlagala naše delo in odločitve ter nas bi tudi v prihodnje podpirala in zagotavljala potrebna sredstva in pogoje za izpeljavo našega poslanstva.

Lepo vas pozdravljam z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

Poveljnik Gasilske zveze Cerklno, Tomaž Štremfelj ■

Foto: GZ cerklno

OBVESTILA

OBVESTILO O OBJAVI JAVNIH RAZPISOV
S PODROČJA DRUŽBENIH IN DRUŠTVENIH DEJAVNOSTI
V OBČINI CERKNO V LETU 2016

Občina Cerklno obvešča, da je tudi v letošnjem letu objavila javne razpise s področja družbenih in društvenih dejavnosti in sicer:

- Javni razpis za dodelitev stanovanjskih posojil s subvencionirano obrestno mero,
- Javni razpis za izbor kulturnih dejavnosti, ki jih bo v letu 2016 sofinancirala Občina Cerklno,
- Javni razpis za izbor programov in projektov ter letovanj za otroke in mladino, ki jih bo v letu 2016 sofinancirala Občina Cerklno,
- javni razpis za izbor večletnih tradicionalnih kulturnih programov z mednarodno udeležbo, ki jih bo sofinancirala Občina Cerklno,
- Javni razpis za sofinanciranje programov v javnem interesu na področju športa,
- Javni razpis za sofinanciranje dejavnosti humanitarnih in invalidskih organizacij,
- Javni razpis za sofinanciranje javnih prireditev.

Razpisna dokumentacija je v celoti objavljena na spletni strani Občine Cerklno (www.cerklno.si), kjer so na voljo tudi obrazci za oddajo vlog. Vsa dodatna pojasnila lahko zainteresenti dobijo na telefonski številki (05) 37 34 640 ali (05) 37 34 647.

OBVESTILO O OBJAVI JAVNEGA RAZPISA
za dodelitev državnih pomoči za ohranjanje in spodbujanja
razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Cerklno v letu 2016

Občina Cerklno obvešča, da je tudi v letošnjem letu objavila javni razpis za dodelitev državnih pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v skupni višini 42.000€ in sicer za naslednje ukrepe:

UKREP		VIŠINA SREDSTEV (V €)
1.	Naložbe v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo: Podukrep 1: Posodabljanje kmetijskih gospodarstev Podukrep 2: Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov	25.000
2.	Izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov: Podukrep 1: Nove investicije za delo v gozdu Podukrep 2: Izgradnje ali rekonstrukcije gozdnih vlak	12.000
3.	Pokrivanje operativnih stroškov cestnega tovornega prometa iz odročnih krajev	5.000

Razpisna dokumentacija je v celoti objavljena na spletni strani Občine Cerklno (www.cerklno.si), kjer so na voljo tudi obrazci za oddajo vlog. Vsa dodatna pojasnila lahko zainteresenti dobijo na telefonski številki (05) 37 34 648 ali (05) 37 34 640.

Obvestilo nosilcem dopolnilnih dejavnosti

Nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetiji seznanjamo, da je bil aprila 2014 sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1B) ter julija 2015 nova Uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji, ki prinašata določene novosti. Zakon prinaša spremembe pri omejitvah višine dohodka iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji in načinu preverjanja dohodka. 99. člen zakona določa, da letni dohodek iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji ne sme presegati treh povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu, na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko proizvodnjo pa ne sme presegati petih povprečnih letnih plač na zaposlenega. V 101. členu pa je določeno, da upravna enota vsako leto do 30. junija preverja izpolnjevanje pogojev glede letnega dohodka. **Z letom 2016 so nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji dolžni sami, do 30. junija, upravni enoti sporočiti podatek o letnem dohodku iz dopolnilne dejavnosti, dosežen za preteklo leto.** Poleg tega so nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji po veljavni uredbi opravljanje te dejavnosti dolžni uskladiti najpozneje do 1. januarja 2016, zato pozivamo vse nosilce, ki dejavnosti še niso uskladili z novimi določbami, da se oglasijo na upravni enoti ali nas pokličejo na T: 05 373 4300. (mag. Vanja Močnik Raspet, Upravna enota Idrija)

Doc. dr. Jože Bavcon, vodja Botaničnega vrta Univerze v Ljubljani

Narava je večni laboratorij

Helena Pregelj Tušar

Docent in višji znanstveni sodelavec **dr. Jože Bavcon** je diplomiral in doktoriral na Oddelku za biologijo Biotehniške fakultete v Ljubljani. Najprej je bil zaposlen na Nacionalnem inštitutu za biologijo, zadnjih 22 let je vodja Botaničnega vrta Univerze v Ljubljani. Samostojno ali s soavtorji je objavil številne znanstvene in strokovne članke v domači in tuji literaturi. V eno od svojih knjig o navadnem malem zvončku, ki sem jo pred leti prejela v dar, je zapisal posvetilo: "Zakladi so vedno doma, le odkriti jih moramo." Ko sem mu ob začetku najinega pogovora med 'zakladi' Botaničnega vrta prebrala te besede, je smeje pritrdil, da se z zapisanim še vedno strinja.

Kar precej zvončkov smo že prodali preko interneta. Redna cena za posamezni zvonček je 350€. Najvišja, ki smo jo do zdaj iztržili na dražbi, pa je znašala kar 530€.

Se pravi, da lahko 'zaklade' razumemo dobesedno?

Dobesedno, seveda. Letos so k nam prišli trije kupci z Nizozemske, samo zaradi zvončkov. V glavnem pa naročila prejemo preko interneta. Kar zvečer objavimo, je jutraj večinoma že prodano.

Vi ste to zakladnico narave vzljubili že v otroštvu, kajne?

Z rastlinami sem se ukvarjal že pred vstopom v osnovno šolo. Ko sem šel v senožeti, sem videl smrekico in jo rešil z obronka. V svoj vrtniček na dovozu v hlev sem prinašal ciklame, pa seveda zvončke. Vse stare konzerve so prišle prav, ker so bili takrat lonci še dragi. Kasneje sem uredil še alpski vrtniček. Kamorkoli sem šel, sem v svoj vrt prinašal rastline. Tiste, ki so bile bolj oddaljene, na bolj suhih rastiščih, so bile vedno lepše. Bile so take zbite, cvetoče in to me je zanimalo. Vrtniček se je širil in kmalu je bilo premalo prostora. Ampak tako je z vsakim vrtom, ki ga urejam. Tudi vrt v

Ljubljani, kjer živim, je že premajhen, prav tako Botanični vrt. Na koncu ostane narava, ki je velika. Ampak zmeraj, ko si tam, najdeš še kaj novega.

Kako so doma sprejemali vaše veselje do dela z rastlinami?

Zmeraj so mi dovolili, da sem domov prinašal nove rastline. Mama je imela veliko rož. Tudi tiste sem vzgajal, še bolj pa so me zanimala naravna. Takrat še ni bilo cvetličarn. V vsaki vasi pa je bila kakšna gospa, ki je vzgajala rože. Tudi v Cerknem je bila gospa, ki je včasih prinesla primule ali kakšno palmo. Za čisto malo denarja si tako lahko prišel do novih rastlin. Pelargonije sem sejal, ko sem bil še v prvih razredih osnovne šole, prav tako primule, tudi japonske, ki jih zdaj ne vidimo več, ker so bile 'rastline ledenih rož'. Uspevale so v prostorih, kjer je bila kmečka peč, okna pa so pozimi prekrile ledene rože. Na teh oknih so rasle. Ko je prišla centralna kurjava, so takšne rastline izginile, kot tudi škrciljci, pa še marsikaj.

Kasneje so občasno tudi v Cerkno s kombijem pripeljali rastline od drugod. Spomnim se, da sem kupil perzijsko ciklamo, ker sem jo

Doc. dr. Jože Bavcon

želel križati z našimi, pa kaktuse, ki sem jih poskušal cepiti. Takrat seveda o tem še nisem vedel toliko kot danes.

Ste že v osnovni šoli vedeli, kaj bo vaš poklic?

Vedno sem imel veliko rastlin, tako da sem kot osnovnošolec že razdal različne zasaditve. Obiskoval sem tudi biološki krožek. Stalno sem spraševal in sitniral, ker sem želel vedeti čim več. Takrat še ni bilo veliko knjig ali pa so bile zelo drage. Nekje sem našel knjižico z alpskimi rastlinami v obliki harmonike, pokojnega profesorja dr. Toneta Wraberja, pri katerem sem kasneje diplomiral. Takrat rastlin niti nisem znal prav poimenovati, zato sem si zapomnil, kako izgledajo, potem pa toliko časa iskal, da sem prišel do njihovih pravih imen.

Razvili ste zelo rahločuten odnos do rastlin. Vsakdo ne rešuje rastlin izpod kose in ne postavlja strehic planikam, da bi jih zaščitil pred deževjem.

Vedno je bilo tako. Zmeraj zbiraš tiste rastline, ki so lepe. Ko je smrekica, ki sem jo rešil izpod kose, zrasla, se je morala umakniti, ker smo potrebovali dovoz do hleva. A - malo za šalo malo zares - je bila tista smreka zame usodna. Celotagisterij in doktorat sta bila povezana s

smreko. Doktorat se je tedaj dotikal dokaj nove teme, vpliva UV-B sevanja na smreko.

V današnjem času tega ne poznamo več. Podeželje se večinoma zarašča. Spreminjajo se tudi travniki. Kjer se je enkrat, tudi dvakrat ali trikrat kosilo, so bili travniki nekdanje zelo pisani. Drugače se je gospodarilo, ni se baliralo. Kmetje so pustili, da je trava dozorela, da se je 'smukala', kot so temu včasih rekli. V arhivih lahko najdete zapise iz časov po drugi svetovni vojni, v katerih piše, da se lahko travo kosi šele takrat, ko se smuka. To pomeni, da semena že padajo na tla. Tako imate v tleh semensko banko. Ko pokosite, iz semen zrastejo nove rastline.

Kako vi gledate na to kot botanik?

Z baliranjem smo naredili isto kot s slovenskimi bankami. Preveč denarja smo vzeli ven. Podobno je pri košnji. Naravi lahko vzameš samo toliko, kot ima. Pri takem načinu košnje, kot ga poznamo danes, seme niti ne dozori. Tudi na Cerkljanskem so skorajda vsi travniki, tudi v višjih predelih, do prvega maja pokošeni. To ni slabo, kar se tiče pridelave krme, vendar bi bilo potrebno skrbeti za uravnoteženost in kolobarjenje. Sicer se bo

Med tropskimi rastlinami, ki odlično uspevajo v ljubljanskem Botaničnem vrtu, se doc. dr. Jože Bavcon spomni svetopisemske zgodbe o izgonu iz raja. Pravi, da najverjetneje izvira iz časov, ko so tropi, ki jih ljudje od nekdaj povezujejo z 'rajem', postali prenaseljeni. Ljudje so se bili prisiljeni izseljevati v hladnejše predele, kjer pa je bilo potrebno začeti obdelovati zemljo, da so pridelali hrano za preživetje. S tem pa je bilo tudi konec 'raja na zemlji'.

Foto: Bojan Tavčar

zgodilo to, kar se je marsikje že zgodilo, da bo potrebno travnike dosejevati. Zavedati se moramo, da s tem izgubljam tudi turistične produkte. Pisan travnik je najlepši turistični produkt.

Kaj ste med raziskovanjem za svoje diplomsko delo odkrili o rastlinstvu v soteski bolnice Franja?

Pri raziskovanju strme soteske si je bilo potrebno pomagati na različne načine, tudi z daljnogledom. Takrat, leta 1984, je bilo območje v soteski bolj zaraščeno, temnejše. Tudi podoba soteske je bila precej drugačna. Nekaj pa je zanimivo. Dvakrat je Franjo že skoraj odneslo. Rastlina, ki sem jo pred tremi desetletji prvič popisal, pa se je vsakokrat postavila nazaj na svoje mesto. Neurje je vse odneslo, prav nič ni ostalo tam! A rastlina se je po več letih vrnila na svoje prvotno mesto.

Soteska je zanimiva tudi zato, ker se v

Doma sem se naučil tudi tega, kako prijeti v roke različna orodja. Če bi vedel samo to, kar sem se naučil na fakulteti, ne bi znal posaditi rastlin. Pri delu z rastlinami enostavno moraš poskušati, ker lahko le na ta način spoznaš, kaj si naredil prav in kaj narobe. Moraš imeti izkušnjo. Teoretično znanje je nadgradnja. S teoretičnim znanjem spoznaš, zakaj si nekaj naredil prav. Če nimaš izkustva in prakse, ti tudi teorija nič ne pomaga.

Vsega o naravi se ne da naučiti iz knjig.

V knjigah ne piše, kako je treba zemljo pri sajenju rastline z rokami pritisniti, da gre zrak ven. Naučiš se, ko poskusiš. Danes so nam dostopne knjige iz vse Evrope. Vendar opisane izkušnje veljajo za druge dežele. Pri nas je lahko marsikaj drugače.

O naravi se nikoli ne naučiš vsega. Narava je večni laboratorij. Večno moraš hodit tja. Enkrat moraš biti tam v dežju, da se napiješ tiste vlage, da vidiš, zakaj tista rastlina raste točno tam. Po vsej teoriji tam ne bi smela rasti. Pa raste, ker v takšnih razmerah dobi vse, kar rabi. In ostane.

Vsega tega se moraš naučiti v otroštvu. To, da otroci ne smejo ničesar delati, je čista neumnost. Moraš delati. Moraš se naučiti. Moraš dobiti tudi fizične spretnosti. Danes marsikdo reče, da se nič ne da narediti, ker enostavno ne znamo več narediti. Sam pa vidim, da se da marsikaj narediti, ampak s premislekom.

Ali otroke, s katerimi se srečujete, ko prihajajo k vam na obisk, zanima narava? Jo poznajo?

Različno je. Pri mlajših, do kakšnega petega razreda osnovne šole, je interes velik. Kasneje se izgublja. Tudi zato, ker otrokom vcepimo svoje kalupe, kar je glavni problem. Otrokom je potrebno pustiti, da sanjajo, raziskujejo. Samo tako se lahko razvijajo. Vidim, da majhni otroci sprašujejo drugače kot starejši, čeprav

malo umažejo, malo se valjajo travi. To je to. Ampak danes se tega večinoma že bojimo. Niti šolniki ne smejo več peljati otrok v naravo, če nimajo spremstva. Ven je treba it. Otroci morajo hodit, ne da jih z avtobusom pripeljejo do vsake točke. Z avtom je prav tako mogoče marsikaj videti. Kakšen vikend tudi sam prevozim šeststo kilometrov, da grem z enega konca Slovenije na drugega. To je čisto v redu, ko že nekaj veš. Pred tem pa moraš ven, hoditi in gledati.

Ali ob vseh odgovornostih vodje, znanstvenika, avtorja ostane prostor za preprosto občudovanje lepega v naravi?

To mora vedno ostati. Nikoli pravzaprav ne delam samo ene stvari. Ko nekaj fizično delam, razmišljam o tem, kaj bom kasneje pisal. Vsako rastlino moraš gledati celostno, kot so včasih ljudje znali gledati. Včasih so imeli lepe rastline. V današnjem času smo prevzeli ta avstrijski kičasti model, ki včasih že ni več sprejemljiv. Pogosto velja, da je manj več. Če nimaš denarja, je najbolje, da imaš naprej samo trato. Lepa je, če jo pustiš kot cvetoč travnik. Ko imaš denar, pa narediš malo več. Ampak spet ni potrebno pretirano natlačiti rastlin. Tega, kako razporediti rastline, se lahko naučiš v naravi. Tudi vsako teorijo, o kateri razmišljaš, moraš preveriti v naravi. Narava vse potrdi ali ovrže.

Na kaj ste kot vodja Botaničnega vrta najbolj ponosni?

Ko sem prevzel vodenje, je bil vrt v zelo slabem stanju. Ponosni smo, da so ga priznali doma, še bolj pa v tujini. Leta 2007 smo se uvrstili med 178 zgodovinsko najbolj pomembnih vrtov na svetu. Vseh vrtov na svetu je okrog tri tisoč, zato je posebna čast, da se je mednje uvrstil tako majhen vrt, kot je naš. Leta 2013 smo se uvrstili še med 90 najboljših vrtov v Evropski uniji.

Ponosni smo tudi na drobne stvari, na

Foto: Bojan Tavčar

V Sloveniji raste ena sama vrsta iz rodu malih zvončkov, to je navadni mali zvonček (*G. nivalis*), ki pa ima mnogo različic. Ena od njih je *G. nivalis* 'Cerkno'. Forma ima lepo oblikovan srček v notranjem krogu, ki iz intenzivne zelene do plodnice prehaja v rahlo zeleno barvo, kot da bi se ta srček izlil.

Gost iz tujine mi je nekoč rekel, da se ti, ko prideš čez Karavanke, odpre raj na zemlji. Avstrija je namreč monotona. Prej so začeli z baliranjem, zato je že zelena in nima več pisanosti travnikov.

Če imamo pisan travnik, dobimo tudi malo drugačen okus mleka. Malo manj ga je, je pa bolj kvalitetno. Danes se v svetu prodaja kvaliteta, ne kvantiteta. Za kvaliteto dobiš tudi višjo ceno.

Tujci cenijo posebnosti. Mi pa te posebnosti izgubljam, ker raje cenimo tisto, kar imajo drugi. Tudi v tujino je dobro iti predvsem zato, da znaš ceniti to, kar imaš doma. Ne pa zato, da bi kopiral tisto, kar imajo drugi. Kopija je zmeraj slabša od originala. Moraš biti original.

Kako bi po vašem mnenju lahko Cerkno svetu bolje predstavilo svoje originale?

Takrat ko so odkrili najdbo v Divjih Babah, sem predlagal, da bi jamo hitro raziskali in zgradili vzpenjačo, pa bi bili danes v

O naravi se nikoli ne naučiš vsega. Narava je večni laboratorij. Večno moraš hodit tja. Enkrat moraš biti tam v dežju, da se napiješ tiste vlage, da vidiš, zakaj tista rastlina raste točno tam. Po vsej teoriji tam ne bi smela rasti. Pa raste, ker v takšnih razmerah dobi vse, kar rabi. In ostane.

njej mešata hladnoljubno in toploljubno rastlinstvo. V južnih predelih rasteta mali jesen in črni gaber, značilna za Primorje, v notranjem delu pa najdemo povsem hladnoljubne rastline, od avriklja, skalne špajke, marjetičastolistne negine, dvocvetne vijolice.

Pravite, da se danes ukvarjate s stvarmi, ki ste se jih povečini naučili že v otroštvu. Želite reči, da doktorat bistveno ne spremeni odnosa do rastlin?

Doktorat je nadgradnja. Znanost je abstrakcija. Marsikaj, kar danes delam v Botaničnem vrtu, sem delal že kot otrok. Delam poti, ki sem jih delal, ko sem bil majhen. Na kupu zemlje sem se naučil, kako je treba narediti cesto, da je ne bo spodneslo. Ko se kam peljem in vidim cesto, ki jo je spodneslo, si rečem: ljudje, ki so jo delali, se kot otroci očitno niso igrali grajenja cest!

imajo starejši bistveno več znanja. Pa to ni nič novega. Andrej Fleischmann, nekdanji vodja Botaničnega vrta, je že pred 160 leti zapisal, da 'mične gospodične' ne poznajo več rastlin, niti peteršilja ali zelene. Zapisal je tudi, da se o rastlinah ne da učiti iz 'malanih podob', s čimer je povzel Linnéja, ki je še vsaj sto let pred njim zapisal, da se narave ne da spoznati z branjem knjig. Danes imamo internet, kar je popolnoma isto. Če se učimo samo s pomočjo interneta, ne bomo ničesar vedeli. Rastlino je treba pogledati, potipati, povohati, jo opazovati, ko je majhna in velika. Šele po tem si lahko pomagamo tudi z internetom.

Ste v tem duhu vzgajali tudi svoje otroke?

Z otroki smo hodili po globelih, travnikih. Nedeljskih kosil pri nas običajno ni bilo. Bili so izleti, na katerih smo nabrali nekaj rastlin za vrt. Moram povedati, da so bili kar radi v naravi. Stvari so čisto preproste. Otroci se

Botanični vrt Univerze v Ljubljani

primer naše navadne male zvončke, ki so z našim delom dobili ceno v svetu. Ter na vse strokovne publikacije, ki smo jih izdali in so danes dobro prodajane predvsem v tujini, v Nemčiji in Veliki Britaniji.

Kaj pa najbolj cenijo v tujini?

Vse tisto, kar imamo mi pred domačim pragom. Nam pred domačim pragom res ni treba imeti angleške trate. Angleške trate še Angleži ne cenijo več, ampak cenijo pisan travnik. Kamorkoli v Sloveniji greš, ga še lahko vidiš. Res pa je, da tega pisanega travnika ne bo več dolgo. Kot sem prej omenil, izginja, ker se ga prehitro kosi. S tem, ko so se senožeti zarasle, smo izgubili najlepše vrtove.

Foto: Bojan Tavčar

svetovnem vrhu. Takrat so vsi pisali o tem. Vse posebnosti Cerknega in Idrije, ki je zdaj na seznamu Unescove svetovne dediščine, bi bilo potrebno povezati v skupno zgodbo, iskati originale in seveda ohranjati lepoto, ki jo imamo v tem delu Slovenije. ■

Krajevna skupnost Straža

Vasi ob Idrijci in nad njo

Matej Božič, Urška Lahajnar Ubajiogu, Anica Svetik

Krajevna skupnost Straža, ki jo predstavljamo tokrat, obsega štiri vasi, ki jih nekako druží reka Idrijca. Straža in Reka ležita na obeh bregovih tega vodotoka; v Jagršče pridemo, če na Želinu prečimo most čez Idrijco in se povzpnamo visoko v njen levi breg; Police pa se nahajajo na »polici« nad njenim desnim bregom nad zaselkom Laze.

Vasi so v pisnih virih izpričane že pred davnimi stoletji, Police kot prve že leta 1275. Vse štiri so omenjene v tolminskem urbarju iz leta 1377: Reka kot Reycha, Police kot Poliça, Jagršče kot Jagodisca, Straža pa s svojimi zaselki Želin (Ciglino) ter Gorenja in Dolenja Mlaka (Mlacha superiori, Mlacha inferiori). Prav ta vas je zaradi svoje lege na pobočjih kar petih hribov do danes ostala najbolj raztresena in brez pravega središča. Po ljudskem izročilu naj bi današnje ime vasi izhajalo iz časa turških vpadov. S kurjenjem kresov na hribu, kjer stoji vaška cerkev sv. Pavla, ljudsko izročilo govori, da naj bi se pred stoletji opozarjali na prihajajočo turško nevarnost – stražili. O Policah pa ljudsko izročilo govori, da naj bi vse nekdanje prebivalce pomorila kuga, izpraznjeno vas pa naj bi na novo poselili Cigani.

Po podatkih Statističnega urada RS je na območju celotne krajevné skupnosti leta 2015

Razglednica Jagršč iz časa pod Italijo

živelo 244 prebivalcev (Jagršče 25, Police 22, Reka 76, Straža 121). Jagršče in Police je v času po drugi svetovni vojni močno zaznamovala njuna odmaknjena lega in težka dostopnost. Tja je namreč dolgo vodil le ozek in strm kolovoz. Danes je drugače, saj do obeh vasi pelje asfaltirana cesta, a težka dostopnost do služb v dolini je pred desetletji povzročila močno odseljevanje in upad števila prebivalstva.

Straža ob glavni cesti Idrija-Tolmin

Jagršče

Jagršče so dokaj strnjena vas nad dolino Idrijce, od koder je čudovit razgled po okolici. Z glavne ceste Idrija-Tolmin jo lahko le zaslutimo, saj hiše ležijo na sončni strani slemena pod vaško cerkvijo sv. Uršule, še niže se razprostirajo polja. Iz Jagršč vodijo poti naprej proti Šebreljam, Idrijskim Krnicam in

Ruševine jagrške cerkve naj omenimo, da so pod vasjo »v polju« vidne ruševine nekdanje cerkve iz leta 1493, na križpotju nad vasjo pa stoji spominska kapelica s fotografijami vaščanov, ki so življenje izgubili med 2. svetovno vojno.

Police

V **Police** lahko pridemo iz dveh smeri: s ceste proti Bukovemu (odcep je v Laharni) ali pa s Šentviške Gore. Cerkvenoupravno spadajo pod starodavno šentviškogorsko župnijo in torej tolminsko dekanijo. Velika znamenitost vasi je cerkev sv. Marije, saj je zvonik sezidan ločeno od cerkvene stavbe, v njej pa so freske, ki jih je v 16. stoletju izdelal mojster Jernej iz Loke.

Vaške hiše so umaknjene pod vznožje Poliških Krnic, cerkev pa stoji na ravnici sredi polj. Pod vasjo teče potok Poličnica, na kateri so bili nekoč mlini in elektrarna. Vsako leto na mali šmaren (8. septembra), ko je vaški praznik, vas vaščani Polic vabijo medse, da spoznate njihovo starodavno vas.

Reka

Reka je kajpak vas ob reki. Prav Idrijca je tista, ki v kraj privablja obiskovalce, naj bodo to ribiči ali kopalci, ki si v poletnih mesecih zaželi jo ohladitve in sprostivte. Arheološko najdišče Divje babe v prepadnih strminah nad vasjo dokazuje, da je bilo v teh krajih življenje že v pradžini. In ne samo to, tudi glasba! Neandertalčeva piščal je sloves bližnje okolice ponesla daleč po svetu. V vasi deluje Turistično društvo Reka in njegovi člani s svojimi

raznovrstnimi aktivnostmi skrbijo za to, da bi kraj spoznalo čim več ljudi. Najpomembnejši turistični dogodek v vasi je prav gotovo sklop prireditev *Glas piščali*. Ker kraj leži ob glavni

Reka v času 1. svetovne vojne

prometnici skozi našo občino, je za popotnike in druge obiskovalce dobrodošlo dejstvo,

V KOŠU DO JAGRŠČ

Da je bila dolga, ozka in strma pot do Jagršč nekdanj velik zalogaj, priča sledeča anekdota iz časa pod Italijo. Z Želina je v Jagršče za tamkajšnjo gostilno ali trgovino večkrat to ali ono stvar v košu peš tovoril znani cerkljanski posebnež Frohtar. Njegovo pravo ime je bilo sicer Franc Kacin, vzdevek pa je dobil po popačenki za besedo tovor – »froht«. Ravno tako kot po ostalih cerkljanskih vaseh je bila tedaj tudi v Jagrščah šola, v katero so poslali poučevat italijansko učiteljico. V gostilni na Želinu se je zadržala v družbi italijanskih oficirjev in začelo jo je skrbeti, kako bo prišla do vasi. Ti so jo potolažili, da jo bo nesel Frohtar, če ne bo šlo drugače. Res so ga vprašali za uslugo in proti plačilu jim je takoj obljubil ter seveda izpolnil svojo nalogo. Kasneje se je v družbi rad pobahal, kako važen tovor je nesel v Jagršče.

da v vasi delujeta dve okrepčevalnici. Pred nedavnim so se zaključila obnovitvena dela na Keltiki in ob tem sta bila urejena nova dovoza v vas ter novo avtobusno postajališče. V kraju

Foto : TD Reka

Člani TD Reka pred Muzejem krapinskih neandertalcev na Hrvaškem ima svoj sedež družinsko lesnoobratno podjetje *Masiva d. o. o.* družine Makuc. Znamenitost vasi je cerkva sv. Kancijana, na kateri pravkar poteka popotresna obnova. Pred stoletjem, ko se je svet znašel v vrtincu 1. svetovne vojne, pa

je na Reki delovala vojaška bolnišnica (lazaret), o kateri danes ni več sledu, ohranjene pa so dokumentarne fotografije.

Straža

Tudi **Straža** je vas, ki leži na obeh bregovih Idrijce. Njene domačije so raztresene po pobočjih nad reko in njenimi pritoki Luknjico, Trbovčenco oz. Zaganjalščico in Otuško. V zaselku Želin je cestno križišče, kjer se s Keltike pot odcepi proti občinskemu središču v Cerknem. Na ravnici nad sotočjem Cerknice in Idrijce leži turistična kmetija Želinc, na kateri gospodari družina Brus. S svojo gostoljubnostjo, urejenostjo in kakovostno ponudbo domačija v kraj privablja obiskovalce iz domovine in sveta. Tik ob glavni cesti v smeri proti Idriji se nahaja družinsko podjetje *Hojak d. o. o.*, v katerem se

s kovinskopredelovalno dejavnostjo ukvarja že drugi rod omenjene družine. Le malo naprej, na vrhu Pirhovega klanca, uzremo

Vir: Fototeka Cerkljanskega muzeja

Kopanje v Idriji na Kurniku, Reka vzorno obnovljeno Pirhovo domačijo, ki ima podobo t. i. kmečkega dvorca in je izredno lep primer tokovrsne arhitekture. Za ljudi, ki cenijo mir in nedotaknjeno naravo, je vabljiva senčna Volkova grapa,

po kateri vodi dobra makadamska pot pod Cerkljanski Vrh oz. Lajše, pripelje pa nas tudi do naravne znamenitosti zaganjalke. Tiste, ki prisegajo na alternativo, v kraj že več let privablja festival *Karajževc*, ki ga tu organizira cerkljanski CMAK. V dnevi festivala se na travniku ob Idriji srečujejo obiskovalci, prostovoljci in glasbeniki iz Slovenije in tujine; tu se prepletajo glasba, razne delavnice in predavanja.

Kako pa je z druženjem vaščanov samih? V prvih desetletjih po drugi svetovni vojni so jih poleg medsebojne pomoči pri večjih kmečkih delih združevala dramske igre, ki jih je naštudirala in odigrala takratna vaška mladina, zadnjih nekaj let pa vaščani ob koncu poletja organizirajo vaški piknik, na katerega povabijo vse sedanje in nekdane prebivalce te raztresene vasi. ■

Vir: Fototeka Cerkljanskega muzeja

Žanjske iz Polj, 50. leta 20. stoletja

PETER HOJAK, Hojak d.o.o.

Hojak d.o.o. je družinsko podjetje s tridesetletno tradicijo na področju proizvodnje komponent za avtomobilsko in elektroindustrijo ter orodjarstva. Zaposluje povprečno 18 ljudi iz lokalnega okolja. Vizija podjetja vključuje širitev proizvodnje ter zaposlovanja, a je trenutno v našem okolju nemogoče dobiti ustrezne prostorske pogoje, zaradi česar tudi načrti ostajajo neizvedeni.

JOŽE PODOBNIK, Turistično društvo REKA

V TD Reka se združujemo krajanje dobre volje z namenom pospeševati turizem v vseh njegovih pojavnih oblikah: oživljati stare običaje in navade, pripravljati in organizirati različne prireditve s področja športa, rekreacije, izletništva, kulture in zabave. Z domiselnimi akcijami turistično društvo in vas Reka postajata prepoznavna in zanimiva za turiste. Društvo sodeluje z drugimi društvi doma in v tujini s ciljem zagotoviti celovito in kvalitetno prepoznavnost pokrajine z vsemi njenimi lastnostmi. Tako je s svojimi »neandertalci« in najstarejšo piščaljo na svetu sodelovalo že na mnogih prireditvah po Sloveniji in širše ter promoviralo Cerkljansko. Z veseljem smo se odzvali vabilu na ptujski karneval, na pustno obsodbo v Cerknem, na idrijski »kravneval«, izpustili nismo niti cerkniškega karnevala z Uršulo na čelu. Najbolj smo ponosni na »pobratenje« s kolegi »neandertalci« iz Krapine na Hrvaškem. Dobre volje nam ne manjka. Še naprej bomo podpirali pogled v prihodnost, sodelovanje, pozitivno naravnost in medsebojno spoštovanje in pomoč. In kdo ve, morda nam pri naslednjem izkopavanju celo uspe najti pravega reškega neandertalca ...

POLICE

Police so prastara vas. Zavite v tančico napol pozabljenih izročil nas popeljejo nazaj skozi čas. [...] Najbolje jih spoznaš, če se peš povzpneš do njih. Zasopel vrh klanca bolj pošteno sodiš o polju, o cerkvi na samem, o vasi – stisnjeni med poljem in Krnicami, o lipah. Pogled ti drugače, manj motno, nese k sosedom na Ravne in Rodne, na šebreljsko stran, v Daber. Zmehčanih kolen popotnik morda prej razume, da Police niso le plodne njive, bahavo zarisane čez polje, pač pa so tudi Krnice, Kres, Kuk, Degarnik, Prhurnik, Pregrade, Klapce, Krajc, Trtne ... vse neznanske, malo rodovitne in ožarjene strmine. [...] Police niso le košček zlatega miru, ki ga je nekdo vsejal med surovosti Kazarske in Dabrčkove grape. Polje ni tukaj predsvem zato, da bi na njem počivalo blagodejnega pogleda žejno oko. Polje je le obljuba, je upanje, je ponujena roka, je v nenehno delo zavrt kos kruha. Vaščanom tega ni treba razlagati. [...] Bolj v okras ali pa v opomin so mu s travo poraščene gomile, Marijina cerkev, obpotna kapelica, kozolci. In Homc. Ob Poličnici zidovja štirih vaških mlinov. (Odlomek je povzet po raziskovalni nalogi učencev OŠ Cerkno o vasi Police iz leta 1989.)

PIRHOVA DOMAČIJA NA STRAŽI IN FELDMARŠAL SVETOZAR BOROJEVIČ

Pirhova hiša na Straži je bila zgrajena leta 1852. Načrt zanjo je izdelal cekljanski rojak, duhovnik in naravoslovec Mihael Peterneel, doma z Laniš v Podlanišču. Hiša je bila prenovljena leta 2003, danes pa je tudi spomeniško zaščitena. Sama zunanost stavbe je od izgradnje do danes ostala nespremenjena. Med prvo svetovno vojno je na poti na soško fronto v hiši nekaj časa bival tudi feldmaršal Svetozar Borojevič, poveljnik vseh avstro-ogrskih enot na soški fronti.

Foto: družina Pirih

Iz dobe naših prednikov

mag. Sandro Oblak

“Iz dobe naših prednikov” je nova rubrika v časopisu Cerkljanske novice, v kateri bomo predstavljali zanimive podatke in zgodbe iz zgodovine občine Cerkno.

Vir: Fototeka Cerkljanskega muzeja

Vojaški nabor za ljudsko šolo v Cerknem – verjetno med prvo svetovno vojno.

Ste vedeli?

- da je v srednjem veku skozi Cerkljansko tekla pomembna diplomatska in trgovska pot, ki je vodila iz Furlanije, skozi notranjost današnjega slovenskega ozemlja, vse do Ogrske? Po njej so se pretakali: živina, železo, platno, vino, olje, tkanine...
- da so s prvim modernim štetjem leta 1869 na Cerkljanskem našli 6840 prebivalcev, leta 1953 pa 5993 prebivalcev?
- da je leta 1898 v Planini nastala Prva mlekarska zadruga? Bila je resnično prva zadruga na Cerkljanskem z nazivom »mlekarska«.
- da je bilo med prvo svetovno vojno v vojsko vpoklicanih okrog 1300 fantov in mož?

Vokalna skupina Lira

Kmalu s srebrnim leskom

Tina Benedičič

Vokalna skupina Lira, ki deluje na področju glasbenega ustvarjanja in poustvarjanja pod umetniškim vodstvom **Vojke Svetičič** in **Neže Erznožnik**, združuje osem deklet iz Cerknega in okolice.

Začetki Lire segajo v leto 1992, ko so dekleta še kot osnovnošolke pričela s prepevanjem različnih ljudskih in umetnih pesmi.

Foto: Boštjan Pintar

Leta 1997 je kot vokalna sekcija postala del takratnega KUD-a Cerčno, kot samostojno društvo pa obstaja od leta 2003. Skupino, ki danes nastopa že v nekoliko spremenjeni zasedbi, še vedno družijo ljubezen do lepega petja.

V Lirinem obsežnem repertoarju lahko danes najdemo pisano paleto slovenskih in tujih ljudskih in umetnih pesmi, cerkvenih in klasičnih skladb ter slovenskih in tujih priredb etno, pop, džez in drugih vrst zabavne glasbe, ki jih izvajajo na svojih letnih koncertih. Z letnimi koncerti se predstavljajo tako v domačem Cerknem kot v Gorenji vasi in Poljanah nad Škofjo Loko. Vsako leto k sodelovanju povabijo še druge instrumentaliste in vokaliste. Lansko leto je skupaj z Juanom Vasletom poslušalcem pripravila čudovit glasbeni večer.

Poleg vsakoletnega sodelovanja na medobčinski reviji pevskih zborov v organizaciji območne izpostave JSKD Idrija Lira rada sodeluje na krajevnih prireditvah, v projektih z različnimi zbori, solisti, na srečanjih malih vokalnih skupin in na dobrodelnih koncertih. S svojim petjem še posebno rada polepša poročne obrede. K dobrodelnosti z veseljem pristopi tudi kot pobudnica oziroma organizatorica dobrodelnih prireditev. Leta 2005 je tako kot pobudnica danes že tradicionalne cerkljanske prireditve Vera in luč pripravila prireditve

z lokalnimi društvi, kjer so zbirali sredstva za otroke in odrasle s posebnimi potrebami, leta 2009 pa je organizirala skupni koncert vseh cerkljanskih zborov, ki je danes tudi že tradicionalna prireditev na Cerkljanskem.

Skupina se tako lahko v svojem dolgoletnem delovanju pohvali z dobro obiskanimi in skrbno pripravljenimi božičnimi koncerti, s katerimi je gostovala po cerkvah širom Slovenije in v tujini. Rdeča nit božičnih repertoarjev so bile slovenske in tuje božične pesmi, ki so jih v sodelovanju z različnimi vokalnimi skupinami in pevskimi zbori v novih priredbah ponovno obudili in predstavili širši javnosti (sodelovanje z Moškim oktetom Raskovec z Vrhnike, Žensko vokalno skupino Bel Canto iz Murske Sobote, s COMPZ iz Nove Oselice, z Idrijskim oktetom iz Idrije, Vokalno skupino Rozalije, Manualom ...). Tudi letošnji božični koncert bo nekaj posebnega.

Za prispevek k ohranjanju visoke kulturne ravni v občini in ustvarjalno ter kvalitetno delo je leta 2002 prejela občinsko Bevkovo nagrado.

V letu 2017 pa se bo Lira srebrno svetila – morda tudi zaradi kakšnega laska v tej barvi na glavah pevk, predvsem pa zaradi lepe obletnice, ki jo čaka – srebrnih petindvajset. Pevke ob tej priložnosti obljublajo še posebno slavnosten koncert in poslušalcem želijo pričarati zares praznično vzdušje. ■

Godbeniki vabijo na koncert v najlepšo dvorano na Cerkljanskem

Godba gre v vesolje!

Mojca Selak in Urška Orešček

Vsak od nas se kdaj ozre v nočno nebo, na katerem sije na tisoče zvezd. Če se v toplém poletnem večeru uležemo na travnik, nam misli kaj hitro zbežijo navzgor, proti zvezdam. Lahko se zgodi, da te vesolje posrka vase.

Naslednji trenutek ne obstajaš več kot človek, si le delec, nevidno bitje, ki potuje skozi tiho črnino. Mimo tebe lebdi velike skalne gmote in nadaljujejo svojo pot v neskončno vseмирje. V daljavi te premami modrikasti lesk, ki ti ga poklanja modri orjak Neptun. Ovije te z mistiko svojega sozvočja z veseljem in te pošlje dalje, po čudnih poteh. Naenkrat te iz nadrealnega stanja duha skoraj na silo potegne oster, sovražen zvok. Razpoloženje, ki ga od sebe oddaja planet Mars, je naravnost grozljivo in vendar te privlači. Nevarnost, grožnja, adrenalin. Kri ti hitreje zakroži po žilah, telo je popolnoma prebujeno. Pripravljeno je na zadnji boj. Pred tabo se sprosti prava vojna zvezd, ti pa potuješ naprej in čuti se ti umirjajo. Opaziš znane vzorce. Letiš mimo Zemlje. Nočeš domov. Vabi te nevidna sila.

Venera te vleče k sebi. V tebi se mešajo občutki brezmejne sreče, ljubezni in miru. Vse je popolno. Nakar se prijatelj spotakne čez tebe in telebne v travo. Trenutek izgine, kot da nikoli ne bi obstajal. Ali obstaja vsaj kanček možnosti, da se kdaj zlijemo z vesoljem in spoznamo njegove skrivnosti? Odkrijte to skupaj z nami. Naša glasba vas bo popeljala na potovanje skozi vesolje v najlepši dvorani, ki nam jo ponuja narava z nebesnim svodom namesto stropa. Poletite z nami v soboto, 11. junija 2016, ob 21.30 v Trebenčah (prizorišče pri baru Antonio). Da se nam boste lahko zagotovo pridružili, bomo pred koncertom poskrbeli za brezplačni avtobusni prevoz iz Cerknega v Trebenče (odhod z avtobusnega postajališča) in po koncertu v obratni smeri. ■

V primeru slabega vremena bo koncert v osnovni šoli Cerčno.

Partizanska bolnica Franja z mladimi in za mlade

Foto: MM Idrija

dneh od 12. do 15. aprila je v Bruslju potekalo srečanje predstavnikov 29 spomeniških območij, ki nosijo Znak evropske dediščine. Na srečanju je Cerkljanski muzej predstavil program različnih izobraževalnih in kulturnih programov, ki jih načrtuje in pripravlja za obiskovalce Partizanske bolnice Franja.

Z njimi želi poudariti evropsko dimenzijo spomeniškega območja in ga predstaviti najširši javnosti, še posebej mladim. V ta namen so se v muzeju letos povezali tudi z Osnovno šolo Cerkno in Osnovno šolo Ivana Tavčarja Gorenja vas. Cerkljanski šolarji so sodelovali s šolarji iz Francije, Finske, Hrvaške, Gruzije, Češke, Ukrajine in Turčije v etwinning projektu z naslovom Dediščina moje domače regije je dediščina vsega kontinenta. Bolnišnico Franjo so preko likovnih in literarnih izdelkov predstavili učencem partnerskih šol.

Osnovna šola v Gorenji vasi pa v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije organizira likovni natečaj Otroci pomagajo otrokom. Razstava nagrajenih risb tega natečaja je tako prva razstava v več kot 70-letni zgodovini spomenika. Odprta je bila 9. maja, na dan Evrope, ko obeležujemo obletnico konca druge svetovne vojne. Na odprtju sta zbrane nagovorili **Renata Brunskole**, generalna sekretarka Rdečega križa Slovenije, in **Jana Rojc**, koordinatorica natečaja. Z razstavo, ki bo v dveh bolnišničnih barakah na ogled do 26. junija, so se organizatorji pridružili Tednu RKS in počastili 150-letnico Rdečega križa Slovenije. Natečaj pa je bil odlična priložnost mladim predstaviti univerzalne vrednote, kot so mir, solidarnost, humanost, prijateljstvo, ki gradijo boljši svet za vse nas.

Da partizanska bolnica Franja resnično predstavlja navdih mladim obiskovalcem, pa dokazuje primer mladega **Austina Widmerja** iz Švice. Njegova družina in njihovi prijatelji so bolnico obiskali konec aprila. V Slovenijo, v dolino Soče, prihajajo že več let in tudi v Franji so že bili, tokrat s posebnim namenom. Austin je namreč za svojo maturitetno nalogo izdelal 3D maketo Partizanske bolnice Franja, ki jo je ob obisku podaril muzeju. Naloga je zahtevala velik angažma njega in njegove družine, ki ga je pri tem podprla. (Milojka Magajne) ■

Spomladi nastopali učitelji

Že drugič zapovrstjo je Glasbena šola Idrija pripravila koncert učiteljev, ki so 14. aprila

Foto: GŠ Idrija

letos nastopali v Idriji, teden dni kasneje pa v Cerknem. Program je bil zelo raznolik, od

klasike do popa, od petja do večjih zasedb. Prisotni so bili nad koncertom navdušeni in so nastopajoče nagradili z gromkim aplavzom. Koncert učiteljev je priložnost, da se poslušalci, starši in učenci ponovno zavejo, da učitelji na glasbeni šoli niso zgolj pedagogi, temveč tudi izvrstni glasbeniki, ki muzicirajo in nastopajo z dušo in srcem.

Godalni orkester Glasbene šole Idrija se je letos prvič udeležil državne revije godalnih orkestrów glasbenih šol Slovenije. Orkester pod vodstvom **Petre Jurić**, profesorice violine, se je predstavil z »Istrsko suito« **Alda Kumarja**. Nastopajoče je strokovno ocenil magister dirigiranja, **Nikolaj Žličar**, ki je orkestru idrijske Glasbene šole namenil pohvalne besede in spodbude za delo v naprej.

Učenci Glasbene šole Idrija so se letos udeležili tudi mednarodnega tekmovanja Svirel, ki je s 700 sodelujočimi glasbeniki eno največjih tekmovanj v srednji Evropi. V močni konkurenci so dosegli odlične rezultate: **Ajda Močnik** (citre), **Adrian Tušar** (kontrabas), **Urban Čefarin** (kontrabas), **Anže Klančar Jurjavčič** (saksofon) vsi srebrno priznanje in **Jakob Tušar** (bariton) bronasto priznanje. (CN) ■

Klekljarice pripravljajo tri razstave

Letos je Slovenija gostitelj svetovnega kongresa za šivano in klekljano čipko OIDFA. Nekateri udeleženci bodo obiskali tudi Cerkno, kjer bo organizirana ena izmed delavnic. Cerkljansko društvo Marjetica bo postavilo na ogled tri razstave v Cerkljanskem muzeju, in sicer: »Cerkljanski laufarji v klekljanih podobah«, ta bo posvečena 60-letnici Laufarije, samostojno razstavo klekljarice **Milene Kalan**, predstavile pa bodo še dejavnosti domačega kraja v čipki. Klekljarice z vse Cerkljanske so izdelale tudi čipke za nove prte v cerkvi sv. Ane. Otvoritev vseh razstav bo 15. junija 2016. (Majda Albreht) ■

Iz Bevkove knjižnice

Foto: Tina Močnik

Bevkova knjižnica vabi šolske otroke k reševanju knjižne uganke. Uganko spremlja razstavljeno gradivo, ki vam bo v pomoč pri reševanju. Med vsemi, ki boste pravilno odgovorili na vprašanje, bodo izžrebali srečnega nagrajenca, ki bo prejel knjižno nagrado ali praktično darilo.

Knjižnica vse bralce, starejše od 15 let, ponovno vabi k sodelovanju v akciji Primorci beremo, ki se je začela aprila in bo trajala do 11. novembra 2016. Letošnji bralni seznam prinaša obsežen izbor 71 naslovov knjižnih del slovenskih avtorjev, od tega 59 proz nih del in 12 pesniških zbirk. Bralci, ki bodo do zaključka akcije prebrali vsaj pet proz nih del in eno pesniško zbirko, bodo na zaključni prireditvi prejeli priznanje Primorci beremo in knjižno nagrado. (Brigita Smolnikar) ■

Jazz festival

Simon Kenda

Letošnji 21. festival Jazz Cerkno (19.–21. maj) je, kot smo že vajeni, postregel s pisanim naborom jazzovskih pristopov in poetik: spiritualni jazz, eksperimentalna glasba, energični moderni jazz z navezavami na zgodovino in še kaj ...

Foto: Marko Serafinovič

Festival je začela zasedba Grencsó Open Collective Plays The Compositions of György Szabados, ki je s svojo nebrzdano interpretacijo skladb začetnika madžarskega free jazza Györgyja Szabadosa razvnela občinstvo. Sledil je nastop na Dunaju živeče slovenske glasbenice Maje Osojnik in njene zasedbe All.The.Terms.We.Are. Osojnikova je v nov projekt poznavalsko prepletla svoje izkušnje iz žanrsko raznolikih zasedb ter svoje pesmi skupaj s člani zasedbe odela v vznemirljivo raznožanrsko teksturo. Četrtek dan je z energičnim modernim jazzom, odigranim na afriško in latinskoameriško ritmiko, sklenil čikaški The Rempis Percussion Quartet.

Petkov dan je začel pianist Marko Črnec, ki je z novim ameriškim triom predstavil lirčne, a tudi meditativne skladbe in lepo vpeljal večer, ki je obetal bolj premišljujočo glasbo. Nadaljeval ga je francoski trio Pourtant Les Cimes, ki se je, navdihnjen nad vzhodnjaško filozofijo, predajal počasnemu razvijanju

skladb in potoval od komaj slišnih zvokov do občasnih izbruhov. Občutek zamaknjene pričakovanja sta ponudila tudi pianist Georg Graewe in bobnar Mark Sanders s tenkočutnim menjavami med udarnejšimi pasažami in bolj pretanjenimi odvodi iz vodilnih tem.

Sobotni dan je ponavadi zelo bogat, saj potekajo še dogodki iz spremljevalnega programa. Tako se je dolgi koncertni dan začel z jutranjim koncertom glasbene delavnice, na kateri smo slišali intrigantno igranje na glinena glasbila. Na popoldanskem koncertu v glasbeni šoli sta virtuoza na pihalih, Daunik Lazro in Joe McPhee, očarala zamaknjene poslušalce. Zvečer je dogajanje načel bobnar Dre Hočevar s triom Transitory Museum of Minds in navdušil z domišljenim konceptom, ki preizprašuje tako meje žanrov kot tudi samega zvoka. Za veliko finale smo slišali kar dve ognjeviti zasedbi: Universal Indians with Joe McPhee s furiozno in vročično svobodnjaško igro ter Cortex z energično posodobitvijo dediščine Ornetta Coleman in Dona Cherryja.

Odlično izdajo letošnjega festivala so popestrili drugi spremljevalni dogodki, med drugim razstava fotografa Jožeta Požrla in ulični koncerti zasedb Etnoploč Trio & Accordion Group 4-8-8-16.

Naslednje leto bodo jazzovske viže odmevale med 18. in 20. majem. ■

Zlata piščal

Z 'zlato piščaljo', ki jo podeljujejo Cerkljanske novice, izrekamo priznanje ljudem, ki s svojim delom, energijo, dobro voljo in vztrajnostjo prispevajo k boljšemu in bogatejšemu življenju na Cerkljanskem.

Zlati piščali tokrat podeljujemo:

Tonetu Fornezziju - Tofu, ki je podal idejo za organizacijo in poimenovanje Maratona Franja, ter vsem nekdanim in današnjim organizatorjem maratona, največjega slovenskega praznika rekreativnih kolesarjev.

Doc. dr. Jožetu Bavconu, vodji Botaničnega vrta Univerze v Ljubljani, ki v tujih in domačih strokovnih krogih uspešno uveljavlja posebnosti slovenskih botaničnih 'zakladov', tudi z rodnega Cerkljanskega.

Priznanje zborniku in šolskemu glasilu

OŠ Cerkno

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) v okviru revije Mentor in Roševih dnevov vsako leto razpisuje natečaj za najboljša osnovnošolska literarna glasila in publikacije. V letošnjem šolskem letu je Osnovna šola Cerkno na natečaj prijavila svoje glasilo Mlada rast 2014/2015 in raziskovalno nalogo Spominčice. Spominčice so s strani strokovne komisije prejele priznanje za najboljši tematski zbornik, Mlada rast pa priznanje za najboljše šolsko glasilo.

Foto: OŠ Cerkno

Strokovna komisija je v utemeljivi priznanja za zbornik zapisala, da je ta rezultat mentorsko dobro vodenega šolskega raziskovalnega dela. Otroci so raziskovali prvo svetovno vojno na Cerkljanskem in pripravili zbornik prispevkov na to temo. V njem so objavljeni zbrani biografski in zgodovinski podatki, fotografije vojakov in oseb, ki so povezane z Veliko vojno, pisma in dopisnice z bojišč, spomini na vojna leta. Člani raziskovalnega krožka so se pri snovanju in urejanju Spominčic naučili osnov metodologije zbiranja slovstvene folklorne in si pridobili vsestranski vpogled v dramatično preteklo dogajanje.

Pohvalne besede je strokovna komisija namenila tudi likovno lično opremljenemu listu Mlada rast, ki predstavlja otroke od vrtca, podružničnih šol, do 9. razreda. Njihove literarne stvaritve in novinarske prispevke v glasilo dopolnjujejo sestavki v tujih jezikih, ki se jih učijo, dopisovanja z drugimi šolami, notni zapisi in slovstvena folklor. Mlada rast je prejela že svoje četrto priznanje. Za najboljše šolsko glasilo je bila prvič izbrana že leta 1970. Letošnji priznanji sta bili Osnovni šoli Cerkno podeljeni 16. marca v Osrednji knjižnici v Celju. ■

Teden vseživljenjskega učenja

Dušanka Černalogar

Učenje se danes ne zaključi več z zaključkom rednega formalnega izobraževanja. Vseživljenjsko učenje zaradi hitrih tehnoloških, ekonomskih in družbenih sprememb postaja nujna in potreba vsakega posameznika. Znano je, da učenje povečuje kompetence, kreativnost in inovativnost posameznika, socialno vključenost, zaposljivost in fleksibilnost na trgu dela, zvišuje zaupanje vase in druge ter prispeva h kakovosti osebnega, poslovnega in družabnega življenja.

Foto: ZD Idrija

skupin in posameznikov po vsej državi. Z njim opozarjamo na vseprisotnost pa tudi pomembnost učenja – v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih posameznik v svojem življenju prevzema.

Teden vseživljenjskega učenja je letos potekal med 13. in 22. majem. Razvojna agencija ICRA je na Idrijsko-Cerkljanskem občanke in občane spodbujala k učenju novih veščin, številni lokalni izvajalci pa so v okviru dogodka pripravili vrsto zanimivih izobraževanj, delavnic, predavanj, predstavitev, razstav in drugih prireditev. Med njimi so bili tudi LTO Laifar Cerkno, Društvo godbenikov Cerkno, Zdravstveni dom Idrija, Arhitekturni nasvet, Društvo prijateljev mladine Cerkno in Športno društvo pedal.

Posebnost letošnjega festivala učenja je bilo povezovanje s kar šestimi drugimi akcijami po Sloveniji, med njimi Tedom ljubiteljske kulture, ki sta ga letos že tretjič zapored organizirala Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in Zveza kulturnih društev Slovenije. ■

Nevzdrževani računalniki ne delujejo optimalno.

Andrej Ličar

Vedno se pokvarijo, ko je najmanj treba. So kot tempirana bomba – samo čakamo lahko, kdaj jo bo razneslo in nam bo pokvarila dan. Zagonsko podjetje, IIT Informacijske storitve, iz Cerknega ima rešitev za vse vaše računalniške križe in težave. Nudi kvaliteten servis računalniške opreme, postavijo vam zanesljivo računalniško omrežje, nudijo informacijsko podporo in pomagajo pri vsakdanjih težavah s strojno in programsko opremo.

Imate težave z računalniki? Vam delujejo počasi? Imate viruse? Ko se pokvari računalnik, je prva stvar, ki jo vprašate – kam peljati in koliko bo to stalo? Zakaj popravilo zaupate »sosedovemu sinu«, ne strokovnjaku? Trije najpogostejši odgovori so: »ker je to ceneje«, »saj cele dneve visi gor, nekaj že zna« in »ker je bližje;« marsikdo tudi pravi: »popraviti računalnik je čisto enostavno.« Pa je res tako enostavno, je res ceneje?

Zares veste, kdaj je bilo kaj potrebno zamenjati in zakaj je bilo zamenjano in ali je bilo ob tem poskrbljeno še za čiščenje, pregled celega sistema, arhiv podatkov, optimizacijo delovanja? Servis računalnika pri IIT ima vse to vključeno že v osnovno storitev in to pri vas, doma ali v pisarni. Poskrbijo tudi za garancijska popravila.

Imate podjetje? Imate vaše naprave in podatke pod kontrolo? Računalnike, strežnike, tiskalnike, usmerjevalnike, stikala, NAS? Kaj pa VPN, internet, elektronsko pošto?

Danes so vaši podatki in vaše znanje vredni več, kot si mislite! Imate varno spravljene, arhivirane?

Podjetje se mora ukvarjati s svojo osnovno dejavnostjo, ne pa se ukvarjati s tem, ali jim računalniki, internet, pošta delujejo. Če se zaposleni samo eno uro na teden ukvarja s svojim računalnikom namesto s poslom, ste ob denar. Poleg skrbi za računalniško opremo, v IIT prevzamejo tudi vzdrževanje vašega omrežja.

Imate brezžično omrežje? Ste prepričani, da je pravilno nastavljeno? Da se vam ni kdo priključil nanj in si sedaj pretaka filme z interneta, vam pa zaradi tega deluje počasi? Da vam iz računalnika nihče ne more izbrisati podatkov?

Veste, kako varno je vaše brezžično omrežje? Kdaj ste nazadnje spremenili geslo? Kako pa je s pokritostjo – imate dober signal po celi stavbi, stanovanju ali pisarni?

Danes si ne znamo več predstavljati dela brez brezžičnih povezav, a prav zato morajo te biti zanesljive in varne. Zato vam pri IIT preverijo nastavitve in pokritost ter optimizirajo postavitev brezžičnih točk.

In zakaj IIT? Zaradi majhnosti in bližine so precej bolj ažurni, kot večja podjetja; poslujejo z odprtimi kartami, z vnaprejšnjimi stroški; so ugodnejši, kot če bi popravljali sami in ker oni pridejo k vam.

Poiščite jih na www.iit.si, info@iit.si ali na 041 364 267. ■

Vrtec na Linhartovem srečanju

Foto: OŠ Cerkno

Gledališka igrica o prijateljstvu s šegavim naslovom Sitnobe sitne v izvedbi vzgojiteljic Cerkljanskega vrtca, se je 9. marca uspešno predstavila v konkurenci Linhartovega srečanja ljubiteljskih gledaliških predstav pod okriljem Javnega sklada za ljubiteljske dejavnosti Idrija. Po uspešni in odmevni predstavitvi za domačo publiko v prednovoletnem času so se glavne protagonistke **Marjeta Kokelj, Jurka Podobnik, Mirjam Hadalin Makuc in Adrijana Mavri** podale na nastop v idrijsko Rudniško dvorano, kjer so si predstavlo z zanimanjem in odobravanjem ogledali mlajši idrijski šolarji. (OŠ Cerkno) ■

Druženje ob dnevu žena

Foto: OŠ Cerkno

Tudi letos je Osnovna šola Cerkno v sodelovanju s sindikalno organizacijo VIZ organizirala prireditev ob mednarodnem Dnevu žena, posvečeno predvsem upokojujencem in upokojenkam vrtca in šole, ki se jo je udeležilo tudi veliko število staršev. Potekala je v šolski dvorani v sredo, 9. marca. Velikemu številu gledalcev je zagotovo botroval zanimiv, pester in domiseln kulturni program otrok iz vrtca in osnovne šole, ki ga je v prijeten venček recitacij, glasbe in gledališke igre stkala prizadevna in izkušena učiteljica **Mojca Lipužič Moravec** v sodelovanju s kolegicami iz vrtca in šole. (OŠ Cerkno) ■

Skupaj v prihodnost

Foto: OŠ Cerkno

Na pobudo Rotary kluba Idrija je 30. marca letos v Osnovni šoli Cerkno potekala prireditev 'Skupaj v prihodnost' ob vrhuncu izjemno uspešne donatorske akcije za posodobitev računalniške opreme. Šola je pri idrijskih rotarijcih našla naprednega, razvojno usmerjenega podpornika in prijatelja, ki bo tako učencem kot učiteljskemu kolektivu ostal v oporo ob izvajanju kvalitetnih učnih in vzgojnih vsebin. Javnemu pozivu Rotary kluba se je odzvalo kar dvajset pomembnejših donatorjev, predstavnikov lokalnega gospodarstva in občine ter poslovnih partnerjev šole in vrtca, ki so šoli prispevali za

5.000€ donirane računalniške opreme ter za 2.400€ sredstev denarnih nakazil v ta namen. (OŠ Cerkno) ■

Mladi Cerkljani širijo dediščino laufarije

Foto: OŠ Cerkno

Cerkljan **Tine Venko** je aprila letos v prostorih elektrotehniške strokovne šole VEGOVA v Ljubljani razstavljal fotografije laufarskih podob. Slovesnost ob odprtju razstave sta z opisom laufarskih šeg in navad popestrila **Primož Eržen** in **Jure Bavcon**. Tri bivše učence Osnovne šole Cerkno je ob tej priložnosti v pozdravnem nagovoru pohvalil tudi ravnatelj, **mag. Milan Koželj**. (OŠ Cerkno) ■

Uspešna Naša pomlad

Foto: OŠ Cerkno

V Osnovni šoli Cerkno je 11. aprila potekala tradicionalna revija otroških in mladinskih pevskih zborov Naša pomlad. Po uvodnem nastopu »Izvirčkov«, nadebudnih malih pevcev iz vrtca pod vodstvom **Adrijane Mavri** in **Bernarde Tušar**, je nastopilo sedem pevskih zborov iz Spodnje Idrije, Idrije, Črnege vrha in Cerknega. **Matej Penko**, ki je strokovno spremljal revijo, je za nastope na regionalni ravni predlagal MPZ »Valovi« in OPZ »Brzice«, za nastope na državni ravni pa OPZ »Potočki«, za kar velja pohvaliti tako vse nastopajoče, zborovodkinjo **Vanjo Lampič** ter korepetitorko **Tejo Ličar Močnik**. (OŠ Cerkno) ■

Trije mladi občani v novoustanovljenem Interactu

Foto: Robert Zabukovec

V Idriji je bil 27. maja letos s predajo ustanovne listine in podelitvijo značk ustanovljen 21-članski Interact klub Idrija, ki so se mu pridružili tudi trije mladi iz občine Cerkno. Interact, program v okviru mednarodne organizacije Rotary International, povezuje mlade med 14. in 18. letom. Namen Interacta je delovati v dobro skupnosti na mednarodni ravni. Idrijski Interact so ob ustanovitvi pospremili na pot guverner Rotary Distrikta 1912 **Martin Šinigoj**, predsednik Rotary kluba Idrija **Egon Venko** in mentor iz Rotary kluba Idrija **Matej Obid**. (HPT) ■

Z roko v roki

V sredo, 23. marca, je v Zdravstvenemu domu Idrija potekala delavnica o slepih in slabovidnih, ki so jo pripravili v sodelovanju z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih Nova Gorica ter zavodom Dostop. Na delavnici je 62 zdravstvenih delavcev spoznavalo posebnosti slepih in slabovidnih, njihovo dožemanje okolice, načine, kako pristopiti k osebi z okvaro vida in pripomočke za lažje delovanje pri vsakodnevem življenju in delu. Delavnica predstavlja uvod v celostno zastavljen projekt, v okviru katerega je bila izvedena tudi ocena trenutnega stanja obeh objektov Zdravstvenega doma Idrija (v Idriji in Cerknem). Naknadno pa bo zavod Dostop izdelal še celosten predlog prilagoditve stavb, dostopnosti do stavb in prostorov v njih - osebam, ki so kakorkoli gibalno, slušno ali vidno ovirane. (ZD Idrija) ■

Upokojenci pripravili skupinsko razstavo v knjižnici

Cerkljanski upokojenci že tri leta lepšajo in poživljajo prostore cerkljanske knjižnice s svojimi likovnimi izdelki. V teh dneh vas vabijo na ogled skupinske razstave.

Leta 2010 je v okviru kulturne dejavnosti Društva upokojencev Cerkno vzklila ideja, da bi upokojence, ki imajo željo po likovnem ustvarjanju, nimajo pa dovolj znanja, povabili na delavnico, kjer bi se spoznavali z osnovami risanja in slikanja. Tako je bila ustanovljena skupina za likovno dejavnost. Mentorja, **Vinko Peternelj** in **Edo Dežela**, jih usmerjata in z ustvarjalno in dobronamerno kritiko vzpodbujata. Začeli so s skicami s svinčnikom, barvicami in voščenkami, naredili nekaj slik z akvarelom, nekaj z akrilnimi barvami, pa tudi risali s tušem in ogljem.

Najprej so se predstavili s tremi razstavami v prostorih Društva upokojencev Cerkno.

V novembru leta 2013 pa so pripravili prvo razstavo v Bevkovi knjižnici v Cerknem, ki jo je odprla **Blaženka Miholič**. V naslednjih mesecih so ji sledili: **Dragica Gruđen** in njen pokojni mož **Franc Gruđen**, ki mu je bila razstava posvečena; **Lidija Ličar, Mira Lainšček, Milan Zajc, Marija Sorč, Danica Rojc, Cirila Metka Šavli in Silva Pavlin**. Kasneje se jim je pridružila še **Darija Tušar**. (Brigita Smolnikar) ■

Povsod in za vsakogar!

Med 8. in 15. majem smo tudi na Cerkljanskem obeležili Teden Rdečega križa, ki je letos potekal pod sloganom "Povsod

Foto: OŠ Cerkno

in vsakogar. Že 150 let." Ob 150-letnici Rdečega križa so se po vsej Sloveniji zvrstili številni dogodki, s katerimi je organizacija opozarjala na svoja temeljna načela: humanost, nepristranskost, nevtralnost, neodvisnost, prostovoljnost, enotnost in univerzalnost.

Območno združenje Idrija se je udeležilo odprtja razstave Otroci pomagajo otrokom v Partizanski bolnici Franja, ki je nastala pod okriljem Mestnega muzeja Idrija - muzeja za Idrijsko in Cerkljansko v sodelovanju z OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.

V sodelovanju s CŠOD Cerkno pa je pripravilo delavnico prve pomoči za otroke 3. in 5. razredov, ki so takrat letovali v centru. Najmlajši so se z veseljem povijali, starejše pa je zanimalo, kako pomagati ponesrečenemu, ki ne diha, ter se naučili pravilnega položaja, v katerega je potrebno položiti nezvestnega. Območno združenje Rdečega križa je v Idriji izvedlo tudi delavnico temeljnega postopka oživljanja z avtomatskim defibrilatorjem. ■

Rdeči križ začasno na drugi lokaciji

Območno združenje Rdečega križa Idrija obvešča, da se zaradi prenove stavbe v Rožni ulici v Idriji seli na novo lokacijo. Pisarna bo začasno delovala v stavbi na Študentovski ulici 1 v Idriji, nasproti vhoda v prostore Občine Idrija. Skladišče za prehrabene artikole pa bo na drugi lokaciji, zato bo režim poslovanja nekoliko spremenjen. Uporabnike prosijo, da od začetka junija dalje predhodno pokličete na dosedanje telefonsko številko: 05 3774 910 in se informirate glede prevzema hrane. V času selitve združenje NE sprejema oblačil in obutve. Zahvaljujejo se vam za razumevanje. ■

Več pozornosti prehrani malih živali

Od februarja letos so veterinarji prisotni tudi v Cerknem, kjer imajo ambulanto in trgovino za živali. Veseli jih, da so v Cerknem zaželeni. Po treh mesecih so vtisi pozitivni, saj jih stranke rade pohvalijo, ob začetniških spodrslijah pa so prizanesljive. Prizadevanja veterinarjev za čim boljše storitve so v veliki meri odvisna od povpraševanja strank, zato vas vabijo, da jih obiščete, čeprav potrebujete samo nasvet. Po najboljših močeh se bodo trudili, da vam bodo pomagali.

Prvi meseci delovanja ambulante so minili predvsem v znamenju uvajanja, cepljenja proti steklini, april pa je bil mesec čebelarjev in govedorejcev, ki so se odločali za preventivno akcijo za dobrobit živali. Opravljali so parazitološke preiskave in na njihovi podlagi predpisovali ustrezna zdravljenja čred. Na Cerkljanskem so preventivno cepili govedo pred odhodom na skupno pašo.

V prihodnjih mesecih bodo več časa posvečali prehrani malih živali, zato vse lastnike vabijo v ambulanti v Idriji in Cerknem na brezplačno tehtanje psov in mačk. Štirinožnim hišnim ljubljencem s prekomerno telesno težo bodo opravili tudi preventivni pregled sladkorja v krvi. Tako bodo lahko marsikatero težavo odkrili pravočasno in jo s pravilno prehrano tudi razrešili. (VA) ■

Turistična kmetija Želinc

Gostom je všeč, če se ob večerih pogovarjamo o čisto vsakdanjih stvareh

Helena Pregelj Tušar

Na turistični kmetiji Želinc, ki se razprostira na ravnici ob sotočju Cerknice in Idrijce, sredi čudovitega naravnega okolja, se v teh dneh večinoma zbirajo ribiči. Kmalu bodo začele na poletne počitnice prihajati družine. Kaj jih privlači? Narava, mir, čist zrak in odmaknjenost kmetije - preproste vsakdanje stvari, ki na ljudi iz urbanih okolij naredijo odličen prvi vtis.

Vse od 14. stoletja do danes je domačija prehajala iz roda v rod, ohranjala živinorejo in poljedelstvo. Večino časa je bila samozadostna, presežke pa so prodajali, ter z zasluženim denarjem kupovali predvsem blago in sladkor. Današnja gospodarja, **Marta** in **Peter Brus**, sta kmetijo pred dobrimi dvajsetimi leti obnovila. Ob starih zgradbah je zrasla nova hiša, ki sta jo namenila turistični dejavnosti. Idilično podoba zaokrožajo še obokan hlev s skednjem, velik kozolec-toplar in nasad starih jablan s hišnim čebelnjakom. Marta in Peter letos tudi uradno predajata ključne sinu **Jerneju Brusu**, ki bo z družino odslej gospodaril na turistični kmetiji, le lučaj oddaljeni od križišča Keltike in ceste, ki na Želinu zavije v Cerkno.

Turizma se naučiš pri delu

Jernej Brus je bil v turistično ponudbo domače kmetije vključen ves čas, zato niti ni razmišljal, da bi v življenju delal kaj drugega. Izobraževal se je na turistični šoli na Bledu, nato še na Turistiki v Portorožu. Danes se s turizmom ukvarjajo vsi v družini.

“Odnosa do turistov se ne naučiš v šoli, pač pa

pri delu. Podobno tudi za kuhanje poleg talenta potrebuješ predvsem izkušnje. Pri zasnovi kulinaricne ponudbe nam je veliko pomagal kuhar Boštjan Novak. Ko enkrat osvojiš znanje, je potrebno veliko delati in se se stalno učiti. Želim si, da bi se znanje nadgrajeval s sodobnimi tehnikami, a hkrati želim ohraniti preprosto kmečko kuhinjo z enostavnimi sestavinami in okusi.”

Kuhinja je srce domačije

Na turistični kmetiji Želinc pravijo, da je kuhinja srce domačije. V njej diši po vsem, kar tu že od nekdaj pridelujejo. Okusna in sočna zelenjava z domačega vrta, postrvi iz bližnje Idrijce, domače marmelade, medeni izdelki, žganice in likerji, vina iz bližnjih vinorodnih okolišev, suhomesnati izdelki gospodarja Petra, siri z bližnjih planot, govedina ter jagnjetina lokalnega porekla, razkošje okusov jurčkov, lisičk ali čemaža iz bližnjih gozdov. Vse to svojim gostom ponudijo na krožnikih. Svežim sestavinam dodajo svoje ljudje, z izkušnjami in ljubeznijo.

Goste z veseljem povabijo tudi med lonce

in kuhalnice ter jih naučijo priprave okusnih štrukljev, idrijskih žlikrofov, bakalce, potice, smukavca. Marta in Jernej vsem tistim, ki jih kuhanje zanima, rade volje pokažeta, kako poteka priprava jedi in katere klasične slovenske sestavine je pri tem potrebno uporabiti. Tako jim predstavita del slovenske tradicije.

“Gospodar turistične kmetije je kuhar in kmetovalec v eni osebi. Ko opravi delo na njivi, me čaka delo v kuhinji, kjer je

Foto: Kmetija Želinc

potrebno pripraviti večerjo,” o svoji dvojni vlogi pripoveduje Jernej. Ideje za večerjo se v mislih pogosto porajajo že med kmečkimi opravili.

Družinsko vzdušje

Brusovi na turistični kmetiji domala vse postorijo sami. Skupno življenje in delo jim prinašata mnoge prednosti, pa tudi izzive, pripoveduje Jernej: “Med študijem turizma sem marsikaj začel gledati drugače in včasih je bilo usklajevanje različnih pogledov doma kar zahtevno. Sicer pa se je potrebno sprijazniti, da delo traja od jutra do večera. Hkrati pa se zavedam, da si je potrebno vzeti tudi prosti čas - zase in za svojo družino, da se preprosto spočiješ.”

Jernej pri svojem delu najbolj uživa prav takrat, ko sem med gostitelji in gosti razvije pravo družinsko vzdušje. Ko gostijo dvajset do petindvajset ljudi, ima občutek, da se jim lahko zares posvetijo: “Včasih sem razmišljal o večjem številu sob. Potem pa sem presodil, da je bolje ostati v današnjem obsegu in razvijati višjo kakovost. Več kot polovica gostov se k nam vrača vsako leto. Z njimi se pogovarjamo v angleščini, nemščini, italijanščini. Zelo jim je všeč, če se zvečer usedemo skupaj z njimi za mizo in

se pogovarjamo o čisto vsakdanjih stvareh.”

Od ribičev do motoristov

V aprilu in maju na Želin prihajajo ljubitelji ribolova. Nekateri med njimi so bili prvič tu že pred desetletji. Poleti se na enotedenskih počitnicah v glavnem mudijo družine z otroki, ki imajo navadno že vnaprej izdelane načrte za raziskovanje Slovenije. Največkrat se odločajo za izlete na Bled, v Ljubljano, Postojno, Škocjanske jame ali z avtovlakom do Bohinja. Radi hodijo v hribe, tudi bližnje na Cerkljanskem ali Tolminskem. Zadnja leta kmetijo obiskuje vse več motoristov, ki tu najdejo dobro izhodiščno točko za krožne ture po ovinkastih lokalnih cestah. Glavnina turistov prihaja iz zahodne Evrope. Predvsem pozimi gostijo tudi hrvaške in slovenske

Foto: Kmetija Želinc

Foto: Kmetija Želinc

Jernej Brus pri delu v kuhinji

obiskovalce.

Zdravilni učinki čebelnjega panja

Gostje turističnih kmetij so znani po svoji ljubezni do preprostih doživetij, povezanih z naravo. Eno takšnih je apiterapija, ki jo lahko izkusijo tudi gostje kmetije Želinc. Poleg uživanja medenih izdelkov jim omogočijo vdihovanje zraka iz čebelnjega panja preko posebne maske. Mikroklima čebelnjaka naj bi namreč blagodejno učinkovala na telo, predvsem dihala, pa tudi splošno počutje.

Foto: Kmetija Želinc

„S tem se ukvarja oče. Možnosti izvajanja so precej odvisne od sezone in vremenskih razmer,“ pove Jernej, ki pravi, da je apiterapija na voljo tudi ljudem, ki živijo v bližini. Njena učinkovitost je največja, če jo ljudje izvajajo enkrat do dvakrat dnevno, približno dva tedna zapovrstjo.

Foto: Kmetija Želinc

Čebelnjak si gostje radi tudi ogledajo. Posebej otroci z veseljem nadenejo nase čebelarsko opravo. Morda bodo na Želinu čebelnjak razširili še s preprosto sobico, v kateri bo mogoče prespati ob brenčanju čebel, kar bo svojevrstna dogodivščina.

Odslej možno tudi kampirati

Foto: Kmetija Želinc

Na katere uspehe so Brusovi najbolj ponosni? Predvsem na to, da so uspeli urediti domačijo z okolico in gostom ponuditi prijetna doživetja skozi vse leto. Zgradili so bazen, uredili otroško igrišče, hišni wellness s savno in masažnim bazenom. V letošnjem letu so uredili prostor za kampiranje.

Tudi za prihodnja leta jim idej ne manjka. Želijo si dobrega sodelovanja z lokalno skupnostjo na področju nadaljnega razvoja turizma na Cerkljanskem ter še večje vključenosti in angažiranosti Občine na tem področju. ■

V okviru projekta Zelena Keltika bo Cerklje pridobilo polnilno postajo za električne avtomobile

Občina Cerklje se je skupaj z občinami Ajdovščina, Bovec, Idrija, Medvode, Kobarid in Tolmin vključila v projekt Zelena Keltika, v okviru katerega bo ob regionalni cesti med Idrijo in Bovecem postavljenih deset polnilnih postaj za električne avtomobile. Z dodatnima polnilnima postajama v Ajdovščini in Medvodah bo v tem delu Slovenije zagotovljena temeljna infrastrukturna mreža za uporabnike električnih vozil. Slovenija pa se bo tako uvrstila med vodilne države na področju sodobne zelene mobilnosti in zelenih tehnologij. Prvih pet polnilnih postaj, ob hotelu Kendov dvorec in razvojnem inštitutu Hidrie v Spodnji Idriji ter ob poslopju Gimnazije v Idriji, je bilo odprtih 27. maja letos v okviru Dneva zelene mobilnosti in Zelene Keltike. Dogodka v Idriji se je udeležil tudi župan Občine Cerklje **Jurij Kavčič**, ki je skupaj s predstavniki drugih sodelujočih občin iz rok generalnega direktorja BMW Group Slovenije **Macieja Galanta** prejel ključ elektrificnega avtomobila BMW i3. V sklopu projekta, ki je zrasel iz edinstvenega sodelovanja BMW Group Slovenije, Hidrie, Rotary Slovenija in Gimnazije Jurija Vege Idrija, bo svojo polnilno postajo za električne avtomobile v kratkem dobilo tudi Cerklje. (HPT) ■

Foto: Robert Zabukovec

Prejeli srebrni znak 'Slovenia Green Destination'

Cerklje se je v družbi Laškega, Idrije, Rogla-Zreč, Žalca, Radelj ob Dravi, Kamnika, Celja in Ljubljane, uvrstilo med destinacije z znakom 'Slovenia Green Destination', slovenska zelena destinacija. Osmim destinacijam, članom Zelene sheme slovenskega turizma, so znake slovesno podelili 1. marca v Ljubljani. Cerklje je s pridobitvijo znaka stopilo na pot ustvarjanja celovite zelene destinacije. Zeleno shemo slovenskega turizma so zasnovali pri Slovenski turistični organizaciji (STO). (CN) ■

Glas piščali tudi letos vabil na Reko

Turistično društvo Reka je letos že drugič organiziralo mednarodni festival Glas piščali, s katerim želi popularizirati paleontološko najdišče Divje babe in njegovo najbolj imenitno najdbo - neandertalčevo piščal. Letošnji festival, ki je potekal med 27 in 29. majem, se je začel z nastopom učencev Glasbene šole in Društva godbenikov Cerklje. V soboto je najprej potekal posvet o vlogi turističnih društev v občini, nato so Krapinski neandertalci predstavili netenje ognja in peke v žerjavi, društva so se pomerila v peki na 'Neandertal žaru', otroci pa so sodelovali na likovnih delavnicah 'Neandertalko'. Na dogodku je sodelovala vrsta lokalnih društev, glasbenih skupin in ponudnikov. V nedeljo so v sklopu festivala potekali: tekmovanje koscev in kosic Slovenije, prikaz košnje nekoč in danes ter tekmovanje v 'vovkajci'. ■

Foto: TD Reka

Gozdni selfness v Madridu prejel nagrado za inovativnost

Ekipa Gozdnega selfnessa je 18. maja na svečani prireditvi v Madridu prevzela prestižno nagrado za Best Active Tourism Product v kategoriji International Nature, ki jo je za inovativni produkt prejela v sklopu mednarodne borze FITUR. Med 23. in 24. majem pa je ekipa predstavila cerkljanski inovativni produkt kot primer dobre prakse na mednarodnem simpoziju gozdne medicine v Beogradu, ki je potekal pod okriljem Medical SPA Association Srbije. (Polona Kavčič) ■

Foto: GS

Cerklje med najboljšimi po zboru Financ

V majski številki revije Moje finance je bil objavljen seznam TOP turističnih občin, ki so ga pripravili analitiki v uredništvu revije na podlagi izbranih desetih kazalnikov, ki krojijo turistično priljubljenost občin. Cerklje se je na seznamu 213 slovenskih občin uvrstilo med prvo dvajseterico. Kot so zapisali v uredništvu revije, je namen raziskave poiskati uspešne slovenske turistične občine in domačim gostom predstaviti prednosti dopustovanja v domačem okolju ter jih spodbuditi, da se odločijo za dopustovanje na izjemnih slovenskih turističnih destinacijah, ki jih, žal, domači gosti še vedno prepogosto prezrejo. (CN) ■

Tridnevna muharska uživancija

Ribiška družina Idrija in njeni mladi člani so med 6. in 8. majem v Idriji uspešno izpeljali prvi Idrija Fly Fishing Festival. Edini tovrstni dogodek v Evropi in Sloveniji je s pestrim tridnevni dogajanjem prinesel obiskovalcem sveže filme s sveta muharjenja, pester nabor muharskih izdelkov, muh, palic, modne smernice muharjenja iz sosednje Italije, fotografijo rek, aktivnosti za otroke, domače in evropske vezalske spretnosti ter predstavitev in debate na temo vodovarstva in slovenskih avtohtonih postrvi. Mnogi gostje so v času festivala kot gostje hotela in turističnih kmetij spoznali tudi Cerkljansko. (CN) ■

Foto: Robert Zabukovec

KOLEDAR DOGODKOV

Kulinarični Gozdni selfness s Kamalo
Hotel Cerklje in Alpska perla
10. - 12. junij 2016

MTB Skill Course Cerklje
Bike & Fun park Cerklje
10. - 12. junij 2016

Godba gre v veselje
Trebenče
Sobota, 11. junij ob 21.30

Odprije najboljšega Bike & Fun Parka
Smučarski center Cerklje
Sobota in nedelja 11. in 12. junij 2016

Maraton Franja
Glavni trg, Cerklje
Nedelja, 12. junij 2016

Koncert ob 70. obletnici Glasbene šole
V dvorani PGŠ Cerklje
Ponedeljek, 13. junij 2016 ob 19.00

Odprije čipkarskih razstav:
CERKLJANSKI LAUFARJI V
KLEKLJANIH PODOBAH
Cerkljanski muzej, Cerklje
Sreda, 15. junij 2016 ob 19.00

Gasilska veselica PGD Novaki
Gorenji Novaki – Počivalo
Sobota, 18. junij 2016, od 17.00 ure dalje

Koncert Pihalnega orkestra Salonit
Anhovo in Društva godbenikov Cerklje
Pred Hotelom Cerklje
Nedelja, 19. junij 2016 ob 16.00

Srečanje pod Črnim vrhom
Gorenji Novaki – Počivalo
Nedelja, 19. junij 2016 ob 14.30 uri

Vasko Atanasovski Trio (SLO)
Star plac, Cerklje
Petek, 24. junij 2016 ob 21.00

Pohod na Kopo
Novaki, »Na Raspet«
Sobota, 25. junij 2016

Gasilska tombola
Cerklje
Nedelja, 3. julij 2016 ob 15.00 uri

Poletje pod Kojco
Zakojca
Nedelja, 17. julij 2016

Poletje v Cerklju
Cerklje
23. – 24. julij 2016

Keltika: Alberto Sergi & Arakne Group
Star plac, Cerklje, vstop prost
Petek, 29. julij 2016, ob 21.00

Jogijski vikend s Tara Yoga centrom in
Swami Vishwashakti Saraswati
Alpska perla, SC Cerklje
29. – 31. julij 2016

Olfamož z Olfamoštvom (SLO)
Star plac, Cerklje
Sobota, 6. avgust 2016 ob 21.00

Srečanje planincev na Poreznu
Planinska koča na Poreznu
Sreda, 21. avgust

Mednarodni glasbeni festival Pihnfest
Cerklje
Sobota, 10. september 2016

Ohranimo zdravo hrbtenico, kljub sedečemu delu v službi

Saša Cvek, dipl. fizioterapevtka

V današnjem času vse več poklicev od zaposlenih zahteva dolgotrajno sedeče delo. Če k temu prištejemo še čas sedenja v avtu, ki ga porabimo za pot do službe in nazaj in nenazadnje sedenje za računalnikom ali pred televizijo v prostem času, sedimo tudi po 10 - 12 ur dnevno.

Saša Cvek

Zaradi sedečega načina življenja, se nam lahko zelo hitro začnejo pojavljati bolečine v hrbtenici, najpogosteje v vratu ali v križu.

Glavna vzroka za težave s hrbtenico sta **pomanjkanje gibanja in preobremenitev šibkih mišic.**

Za lažje razumevanje se spomnimo, da ima naša hrbtenica med vretenci medvretenčne ploščice. Te so zgrajene iz fibroznega ovoja in centralno položenega želatinastega jedra. Medvretenčna ploščica kot amortizer prevaja sile pritiska navzgor ali navzdol po hrbtenici. Poleg gibanja naprej in nazaj omogoča tudi stranske odklone in rotacije hrbtenice. Lahko rečemo, da je naša hrbtenica sestavljena iz dinamičnih segmentov, ki nam omogočajo gibanje v vse smeri.

Zaradi kroničnega pritiska na medvretenčne ploščice, pri dolgotrajnem sedenju, stoji na mestu ali ponavljajočega sklanjanja na vedno enak način pride do izgube vode iz fibroznega ovoja medvretenčne ploščice in posledično do nezadostne oskrbe le-te s hranilnimi snovmi in kisikom. Taka medvretenčna ploščica se izsuši in razpoka, začne se tanjšati in propadati, kar vodi do velikih težav in bolečin v hrbtenici.

Skoraj vsi se srečamo z bolečino v hrbtenici

Pri prebiranju strokovne literature naletimo na zanimive podatke:

- 80-90% odraslega prebivalstva se vsaj enkrat v življenju sreča z bolečino v hrbtenici;
- V Sloveniji je bolečina v hrbtenici drugi najpogostejši vzrok odsotnosti z delovnega mesta;
- Je vzrok za kar 50.000 napotitev v bolniški stalež/leto;
- Vsak dan je zaradi bolečine v hrbtenici v bolniškem staležu kar med 3.000-4.000 ljudi (okoli 0,5% vseh zaposlenih v Sloveniji);
- Letno je v Sloveniji za izplačilo nadomestil za odsotnost z dela zaradi bolečin v hrbtenici porabljenih od 800.000 – 1.000.000€.

Kako ohraniti zdravo hrbtenico?

Ker sodobni način življenja od nas zahteva več ur sedenja dnevno, se moramo zavedati resnosti teh težav in odgovorno upoštevati določena navodila za ohranitev zdrave hrbtenice:

- Med sedečim delom je dobro, da vsakih 30 minut vstanemo in se sprehodimo;
- Vsako uro si vzemimo 3-5 minut časa in naredimo nekaj lahkih telovadnih vaj, s katerimi se razgibamo in prekrvavimo

določene dele hrbtenice in druge dele telesa;

- Spet drugič lahko naredimo 5-10 počepov. Pri tem se potrudimo, da sta obe stopali enako obremenjeni, predel popka potegnemo proti hrbtenici in pazimo, da s koleno ne gremo preveč naprej (čez prste na nogi);
- Vsake toliko časa naredimo nekaj globokih vdihov in izdihov, daljši odmor pa izkoristimo za hojo po stopnicah;

Seveda naj ta priporočila vsak posameznik prilagodi razmeram na svojem delovnem mestu, naredi načrt in se ga potrudi dosledno upoštevati.

V svoj prosti čas je priporočljivo vključiti **redno, zmerno in pravilno vadbo**, s katero bomo:

- vzdrževali gibljivost telesa;
- povečali moč in prožnost mišic;
- ohranili in povečali vzdržljivost srca in ožilja;
- ohranili in povečali ravnotežje in usklajenost gibov.

V zadnjem času fizioterapevti opozarjamo predvsem na krepitev globoke plasti mišic (to so najmanjše in najšibkejšje mišice ob hrbtenici), ki delujejo neposredno na hrbtenico, ji dajejo stabilnost in vodijo male vretenčne sklepe pri vseh gibih. Če se te ustrezno močne in prožne, vezivno tkivo pa elastično, poskrbimo, da je hrbtenica maksimalno zaščitena pred negativnimi vsakodnevnimi obremenitvami.

S telesno vadbo moramo začeti postopoma. Prilagoditi jo moramo svojemu trenutnemu zdravstvenemu stanju, telesni pripravljenosti in starosti, zato je najbolje, da se odločimo za posvet pri določenih strokovnjakih s tega področja:

fizioterapevtih, strokovno izobraženih vadiateljih za različne vadbne...

Še vedno pa velja načelo: Minimalno naj vadba poteka 3-5-krat tedensko in naj traja vsaj 20-30 minut, da se izognemo težavam s hrbtenico.

Zavedajmo se, da redna vadba ni potrata časa, ni moda, pač pa je:

- skrb za naše zdravje;
- naš prispevek k dobremu zdravju in kvalitetnejšemu življenju. ■

Dan zdravja je letos potekal v Cerknem

Maja F. Trpin

Zdravstveni dom Idrija ob podpori Koncerna Kolektor že nekaj let pripravlja osrednjo promocijsko prireditev Dan zdravja, ki je namenjena promociji zdravja in spodbujanju zdravega življenjskega sloga vseh generacij. Tema letošnje desete, jubilejne prireditve, ki je potekala 14. maja v Cerknem, je bila »Zdravje se začne že zjutraj«.

Poleg stalnih, sodelujočih partnerjev v projektu: osnovnih šol Cerkno, Spodnja Idrija, Idrija, Vrtca Idrija, Idrijsko-cerkljanske razvojne agencije, Koncerna Kolektor in Varstveno delovnega centra Idrija, so se letos projektu priključili še Vrtec Cerkno,

Občina Cerkno, Center šolskih in obšolskih dejavnosti Cerkno, KUD Cerkno, Društvo prijateljev mladine Cerkno, društvo Azimut Cerkno, Društvo slepih in slabovidnih in Lekarna Ljubljana. V Cerknem je ob tej priložnosti zaživela tržnica lokalnih izdelkov in pridelkov.

Sodelavci Zdravstvenega doma so zdrav življenjski slog spodbujali z meritvami in interpretacijo meritev krvnega sladkorja, holesterola in krvnega tlaka ter testom hoje na 2 km. Prireditev je pospremil bogat kulturni program, v katerem so sodelovali

otroci iz cerkljanskega vrtca in šole, idrijski osnovnošolci, člani KUD Cerkno in muzikantje.

Gostje dogodka so lahko na delavnici z **Ano Bogataj** spoznali priljubljeno vadbo pilates. Med novostmi letošnje prireditve so bile poleg lokacije v OŠ Cerkno tudi številne delavnice in animacije za otroke. Gostujoči učenci iz OŠ Idrija in Spodnja Idrija so si ogledali energetski EKO park OŠ Cerkno, poslikali svoje obraza ter zdravili svoje "pliske", pri čemer jim je pomagala čisto prava zdravniška ekipa. ■

Foto: ZD Idrija

Kolo je tovarna zdravja!

Karmen Strel

Letošnji maraton 'škripanja' kolesarskih gum bo že petintrideseto leto zapovrstjo od 10 - 12. junija slišan tudi na Cerkljanskem, od koder pravzaprav izhaja ideja za njegovo ime - po naporni poti se je tu malce počilo in pogled je ušel k tabli Bolnišnica Franja – da, tako preprosto je to bilo.

Kolo, prevozno sredstvo brez lastnega pogona, pa sicer v naših življenjih že od časa iznajdbe igra pomembno vlogo. Dobrih 5200 let staro leseno kolo z osjo, najdeno na Ljubljanskem barju, je bilo nedvomno znak tamkajšnje visoke razvitosti, prestiža ter navsezadnje (sicer "nekaj" let kasneje) modna muha bogatih meščanov. Prva slovenska kolesarska organizacija, ustanovljena pred 129 leti, je bila še eno izmed sredstev izražanja narodnega bujenja in protiutež dve leti prej ustanovljenemu nemškemu kolesarskemu klubu. Zadnje čase pa je seveda predvsem sredstvo sprostitve in sinonim reka 'zdrav duh v zdravem telesu'.

Kaj pa je kolo predstavljalo v času ustanovitve Maratona Franja in kako je ideja za dandanes najbolj množično tovrstno prireditev v Sloveniji sploh pognala, smo povprašali idejnega vodjo Toneta Fornezzija – Tofa.

V tistih letih so se pričeli po svetu pojavljati prvi kolesarski maratoni, v Sloveniji pa nismo imeli nobenega oz. le nekaj manjših. A rekreativno kolesarstvo je k sreči ravno takrat tudi pri nas zelo zaživelo. Tako smo se na Rogu pogovarjali, da bi Slovenija preprosto morala imeti svoj maraton. Takrat sem tesno sodeloval s

Tone Forenzi - Tof

takratnim direktorjem kolesarskega društva Rog - Zvonetom Zanoškarjem, ki je imel za sabo tudi zelo dobro ekipo. Zato sem se odločil, da najdem traso za kolesarski maraton, ki bi bila seveda izvedljiva. In tu se je stvar malce zataknila. Iz Ljubljane na Gorenjsko so bile namreč vse ceste močno preobremenjene, prav tako na Štajersko, da ne govorim o Primorski. Zato sem začel premišľevati o cerkljanskem predelu, ki je bil že takrat nekoliko zapostavljen in kar nekako odrezan od sveta, pa čeprav je po mojem mnenju eden najlepših predelov Slovenije.

Vaša prva zamišljena in v iskanju ideje tudi poskusno prevožena trasa je bila pot čez Idrijo do Cerknega, od tam v Novake, nato v Selško dolino, Železnike, Dražgoše, naprej do Jamnika ter Kroke in potem nazaj. Sicer nam je znano, da so ceste na Cerkljanskem (predvsem za nedomačine) še danes precej divje; pa vseeno – zakaj potem ob prvi realizaciji spremenjena trasa Maratona Franja in od kod pravzaprav ideja po umestitvi proge po teh koncih?

Problematična je bila predvsem pot ven iz Cerknega. Čez Novake je bila cesta namreč

nemogoča, prav grozljiva. Sam sem se na sredini obrnil, ker s kolesom ni šlo več naprej. Prav tako bi bila celotna trasa dolga kar 200 km, kar pa takrat zaradi izjemno slabe ceste s kolesom ni bilo mogoče. Zato smo ubrali pot čez Kladje, kjer nas je prav tako pričakal makadamski odsek z vrha Kladij do Sovodnja, ki je na takratnih, običajnih in netekmovalnih kolesih povzročil veliko število predrtih gum. No, ko sem Zvonetu predstavil dokončno traso in njene lokacije, mi je odvrnil: "Kje boš pa našel toliko trapastih Tofov, ki bodo gonili kolo v tista tvoja brda?" Mislim, da je odgovor na dlani. Moram pa poleg zagnanosti in volje Zvoneta Zanoškarja omeniti tudi Idriječana Janeza Winklerja, namestnika sekretarja za notranje zadeve, ki nam je maraton pomagal spraviti na ceste. Miličniki takrat namreč niti slišali niso hoteli, da bi bilo naenkrat na cesti toliko kolesarjev.

Ne samo da ste idejni buditelj tega maratona, in da z njim živite še danes, temveč vas poznamo tudi s televizijskih zaslonov in prav zagotovo vam tudi brez tega živeti ni. Kratkega televizijskega filma v vašem slogu pa glede te teme še niste posneli, če se ne motim?

Ja, Maraton Franja je zares postal nekakšen sinonim za kolesarje. Vsak, ki hoče biti zares kolesar, si ga želi prevoziti. Med njimi je namreč dobil veljavo in tudi spoštovanje. Tako kot naj bi vsak pravi Slovenec po nenapisanem pravilu vsaj enkrat stopil na vrh Triglava, naj bi vsak kolesar, ki da kaj nase, prevozil Maraton Franja. Je res, da sem posnel že kar nekaj kratkih televizijskih filmov, a se letos ukvarjam z nekoliko drugačno poslovno "skrivnostjo". Po letošnjem Maratonu Franja bom zbral skupino kolesarjev, s katero bomo prevozili Maraton Franja po moji prvi zamisli. Temu bomo dejali kar Maraton Franja Extreme. Možnost je. Vprašanje je le, kako se bodo kolesarji za to zanimali. Je pa res, da so danes kolesarji že tako izurjeni, da lahko brez težav prekolesarijo tudi 200 km. Ob tem bomo naredili tudi posnetek, ki bo zajel vse lepote, ki jih ta pot premore in zaradi katerih je deloma tudi padla ideja o prvi – do sedaj še neprevoženi trasi.

Pravijo, da so spomini kot iskre, ki tlijo pod

pepelom. A ko jih razgrneš, vedno znova zažarijo. Katera je tista iskra spomina, ki danes v vas najprej zažari ob omembi Maratona Franja?

Najbolj mi je seveda v spominu ostal prvi maraton, kjer sem malenkostno upal, da bom dobil medaljo med veterani, pa sem imel pri zadnjih kilometrih takšne krče, da sem se lahko le še ustavil. Takrat je mimo mene švignilo kar nekaj soveteranov, zato sem si na koncu prislužil 4. mesto in žal ostal brez medalje. Sem se pa zato naslednje leto toliko bolj pripravil, dan prej spil 8 litrov tekočine, si priboril prvo mesto in brez težav vozil kar pol ure hitreje kot leto poprej.

Pravijo, da od viška ne boli glava, zato je potrebno še enkrat omeniti (sicer vsem kolesarjem verjetno že znano dejstvo), da se je pred maratonom potrebno prehransko

Foto: Bojan Tavčar

pripravljati že kar nekaj dni prej. Tone Fornezzija – Tof nam je obenem predstavil tudi odlično prakso znamenitega švedskega časopisa, ki pred vsakim 90 km dolgim tekaškim maratonom, imenovanim Vasaloppet, cel mesec objavlja priporočljiv jedilnik za kar najboljšo pripravo tekačev. Tudi Tone Fornezzija – Tof se že kar nekaj let trudi to prakso uvesti tudi v Slovenijo, pa mu to zaenkrat še ni uspelo. A puške v koruzo še ni odvrgl! ■

Tadej Razpet poplačal trud organizatorjev Endura

Andrej Kovačič

Zadnji vikend v maju se je v Cerknem in okolici odvijal že 3. Enduro Cerkno. Člani ŠD Pedal so si z lanskoletno izvedbo dirke prislužili laskavi naslov »najboljša tekma serije SloEnduro«, z letošnjo dirko pa nameravajo to titulo tudi ubraniti, zato so se še dodatno potrudili pri organizaciji. Na startu sobotnega prologa po ulicah Cerknega se je predstavilo nekaj čez 120 tekmovalcev, ki so navduševali številne navijače, v nedeljo pa jih je čakalo še pet hitrostnih preizkušenj na pobočjih Črnega Vrha. Zmagal je hitri Korošec Vid Peršak, ki se je štirinajst dni prej vrnil s svetovnega pokala, kjer je zabeležil 2. mesto med mladinci. Na drugem mestu je končal član ekipe Cube, ki tekmuje v svetovnem

pokalu, Daniel Schemmel, le štiri sekunde za njim, na odličnem tretjem mestu, pa je v cilj prispel pedalovec Tadej Razpet in tako več kot poplačal trud kolegov pri pripravi dirke. Na prvih hitrostnih preizkušnjah je odlično kazalo tudi domačinu Janu Štucin, nato pa si je pri padcu poškodoval zapestje in je moral odstopiti. Med hitrejšimi tekmovalci so zaključili tudi pedalovci Janko Bačnar in Jaka Čuk, ki sta se uvrstila na tretje in četrto mesto med veterani, ter Aljaž Bogataj, ki je bil med mladinci četrti. Dirko so uspešno, predvsem pa s celimi kostmi, zaključili tudi ostali pedalovci: Boštjan Marcina, Marko Munih, Nik Tušar, Adrijan Jesenko, Boštjan Kočar, Damijan Korošec in Neven Tušar. Čestitke vsem nastopajočim! ■

Foto: Nejc Bole

Potratna potica

Polona Kavčič

Potratna potica sodi med sodobnejše in okusne različice slovenskih potic. Nekateri ji pravijo 'ta boljša potica', zaslediti je tudi navedbe 'kraljica vseh potic'. Zagotovo je po samem načinu in času priprave ena najzahtevnejših. Njena priprava je tako lahko prav poseben izziv. Z okusom in izgledom pečene potice pa bo ves trud poplačan.

Foto: Božo Uršič

Anekdota o potratni potici

Gospodinja iz Cerknega je gospodinji iz Ljubljane na njeno prošnjo podala informacijo o receptu in načinu priprave potratne potice. Ljubljanka je sledila receptu, pripravila testo, biskvite in nadeve, vendar je vse skupaj sproti nalagala v pekač in dala vse hkrati v pečico. Ko je bila potica pečena, se ji je zazdelo, da pa ravno ne izgleda tako, kot izgleda potratna potica njene prijateljice. Poklicala jo je po telefonu za mnenje, razložila postopke in nato sta se obe dodobra nasmejali. Inovativna potica je ravno tako teknila, naslednjič pa je tudi ta prava uspela!

Nauk: Za sam postopek priprave so bila navodila namreč premalo nazorno opisana. Za večšo gospodinjso samoumevna, za tistega, ki jo pripravlja prvič, pa nujna!

SESTAVINE:

Biskvit (sestavine za en biskvit):

- 3 jajca,
- 20 dag sladkorja,
- 20 dag moka,
- 1 pecilni prašek,
- 1 vanilin sladkor,
- 1 dl mleka,
- 1 dl olja,
- kakav (samo za temni biskvit).

Orehov nadev:

- 40 – 60 dag orehov,
- 1,5 do 2 dl vročega mleka,
- 10 dag sladkorja,
- 2 žlici ruma,
- limonina lupina,
- 2 beljaka.

Kvašeno testo:

- ½ kg moka,
- kocka kvasa,
- 2,5 dl mleka,
- 2 rumenjaka,
- 8 dag sladkorja,
- 8 dag masla ali margarine,
- ščepec soli,
- 1 vanilin sladkor,
- 2 žlici ruma.

Skutni nadev:

- ½ kg skute,
- 1 jajce,
- sladkor po okusu,
- 1 dl kisle smetane.

POSTOPEK PRIPRAVE POTRATNE POTICE

Biskvitno testo:

Potratna potica je sestavljena iz svetlega in temnega, rjavega biskvita. Za pripravo svetlega testa v posodi skupaj stepemo jajca, sladkor, mleko, vanilin sladkor. Stepamo do 10 minut, nato v maso dodamo še moko, olje, pecilni prašek in rahlo premešamo. Pripravljeno maso vlijemo v pomaščen pekač in pečemo 10 minut na 180°C. Biskvit mora postati lepe zlate barve. Za pripravo temnega biskvita uporabimo iste sestavine, ki jim dodamo še kakav.

Kvašeno testo:

V posodo damo naslednje sestavine: moko, ščepec soli in vzhajen kvasec. Moko prelijemo s toplim mlekom, v katerem smo stopili maslo in dodamo zmes z jajci, sladkorjem,

rumom in vanilijevim sladkorjem. Zamesimo testo in ga pustimo vzhajati. Medtem pripravimo nadeve.

Skutni nadev:

V posodi dobro razmešamo ½ kg skute, eno jajce, 1 dl kisle smetane in dodamo sladkor po okusu.

Orehov nadev:

V posodo damo od 40-60 dag mletih orehov, jih poparimo z vrelim mlekom, dodamo sladkor, limonino lupino, rum in cimet. Nato rahlo vmešamo sneg dveh beljakov.

Po receptu Štefke Kejžar, kmetija Košenija, Gorenji Novaki 8, 5282 Cerkno, dopolnilna dejavnost na kmetiji – peka kruha in peciva.

Kako potico sestavimo?

Dovolj velik in primeren pekač namastimo. Kvašeno testo razvaljamo na pomokani površini in polovico položimo v pekač. Na testo dodamo polovico orehovega nadeva.

Na nadev narahlo položimo kos pečenega svetlega biskvita. Nato sledi skutni nadev. Nanj položimo pečen temen biskvit in ga narahlo pritismo. Na biskvit dodamo preostalo

polovico nadeva iz orehov. Pisano potico zaključimo in pokrijemo z drugo plastjo kvašenega testa ter dobro stisnemo robove. Potico pečemo v pečici pri 180°C približno

eno uro. Ko je potica pečena, jo pustimo, da se ohladi, nato obrnemo pekač, potico razrežemo na manjše kose in poskusimo, kaj smo ustvarili. Dober tek!

Kupujemo lokalno

Polona Kavčič

Foto: Božo Uršič

Kendov sir

Na kmetiji Pr' Kendu v Idrijskih Krnicah iz mleka izdelujejo različne mlečne izdelke, kot so Kendov sir (trdi sir), sir za žar-škripavc, navadni in sadni probiotični jogurt, kislo mleko, maslo, pinjenec, sirotka in albuminska skuta. Njihov najbolj prepoznaven in iskan je Kendov sir, narejen iz surovega kravjega mleka.

Ponudnik: kmetija Pr' Kendu, Idrijske Krnice 1, 5281 Spodnja Idrija, Katica Prezeli, nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji, M: 041 205 903, FB: Kmetija pr Kendu.

Kje lahko izdelek kupimo? Na domu, vsako drugo sredo na idrijski pokriti tržnici, v blagovnici v Cerknem.

Cena izdelka: 10,00 € / kg.

Foto: Bojan Tavčar

Leseno pisalo

Simon Eržen ustvarja unikatne izdelke iz lesa pod blagovno znamko Simon design. Med edinstvene izdelke sodi leseno pisalo, izdelano iz lesa bukve, ki je rasla v Partizanski bolnici Franja. V sodelovanju z Mestnim muzejem Idrija je zasnoval unikatno pisalo kot spomin in opomin na vojni čas, v katerem je delovala skrita bolnica.

Ponudnik: Simon design, Simon Eržen s.p., Gornji Novaki 65, 5282 Cerkno, M: 041 583 895, E: info@simondesign.si, W: www.simondesign.si.

Kje lahko izdelek kupimo? Pri izdelovalcu, v Partizanski bolnici Franja, v Mestnem muzeju Idrija, v LTO Laufar Cerkno.

Cena izdelka: 10,00 €

Foto: Darko Čemažar

Lesena vrtna garnitura

Začetki Lesne galanterije Čemažar iz Gorenjih Novakov segajo v leto 1998. Njihov najbolj prepoznaven produkt so vrtna garniture, izdelane v kombinaciji smreke in hrasta. Izdelujejo vrtno garniture različnih velikosti in oblik, barvane s kvalitetnimi UV premazi in senčenimi robovi. Na željo strank na vogale miz vgravirajo različne motive. Značilna je trikratna zaščita s kvalitetnimi vodoodpornimi premazi. Kompleti klopi in miz so tako primerni za zunanjo uporabo, na dvoriščih, vrtovih, terasah in balkonih.

Ponudnik: Lesna galanterija Čemažar, Darko Čemažar s.p., Gorenji Novaki 29, 5282 Cerkno. M: 041 365 139; E: darkocemazar@gmail.com; W: www.cemazar.si.

Kje lahko izdelek kupimo? Pri izdelovalcu.

Cena izdelka: Od 400 € dalje.

Ponudbo tržnic s ponudbo lokalnih pridelkov in izdelkov lahko spremljate tudi na:

FB Kmečka tržnica Cerkno/Gabrijelov vrt

FB Pokrita tržnica Idrija
Kupujmo lokalno!